

OP-HENKIVAKUUTUS OY – VAKAVARAISUUTTA JA TALOUDELLISTA TILAA KOSKEVA KERTOMUS VUODELTA 2018

Sisällys

Tiivistelmä.....	2
Sammanfattning.....	2
A. Liiketoiminta ja tuloksellisuus.....	3
A.1 Liiketoiminta.....	3
A.2 Vakuutusliiketoiminnan tuloksellisuus.....	3
A.3 Sijoitustoiminnan tuloksellisuus.....	4
A.4 Muiden toimien tuloksellisuus.....	4
B. Hallintojärjestelmä.....	4
B.1 Yleistiedot hallintojärjestelmästä.....	4
B.2 Sopivuudelle ja luotettavuudelle asetettavat vaatimukset.....	8
B.3 Riskienhallintajärjestelmä, mukaan luettuna riski- ja vakavaraisuusarvio.....	8
B.4 Sisäinen valvontajärjestelmä.....	9
B.5 Sisäisen tarkastuksen toiminto.....	10
B.6 Aktuaaritoiminto.....	11
B.7 Ulkoistaminen.....	11
C. Riskiprofiili.....	11
C.1 Vakuutusriski.....	11
C.2 Markkinariski.....	13
C.3 Luottoriski.....	14
C.4 Likviditeettiriski.....	15
C.5 Operatiivinen riski.....	15
D. Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin.....	16
D.1 Varat.....	16
D.2 Vakuutustekninen vastuuvélka.....	18
D.3 Muut velat.....	20
E. Pääoman hallinta.....	21
E.1 Omat varat.....	21
E.2 Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus.....	23
E.3 Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa.....	23
E.4 Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot.....	23
E.5 Vähimmäispääomavaatimuksen tai vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jättäminen.....	24
E.6 Pääomahallintaa koskevat muut tiedot.....	24
Lisätiedot.....	24
Liitteet.....	25

Tiivistelmä

Vuoden 2018 aikana OP-Henkivakuutus Oy:n liiketoiminta kehittyi myönteisesti ja hallituksen vahvistaman vuosisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Yhtiön hallintojärjestelmässä, riskiprofiilissa, arvostamisessa vakavaraisuustarkoitusta varten tai pääoman hallinnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

OP-Henkivakuutuksen liiketoimintaan vaikuttaneet keskeiset tapahtumat ja tulokset olivat seuraavat:

- Yhtiön toimintaa ja organisoitumista uudistettiin osana OP:n keskusyhteisökonsernin uudistumista. Henkilöresursseja lisättiin, vastuualueita selkeytettiin ja valmiuksia liiketoiminnan kehittämisen ketteröittämiseen kehitettiin.
- Uuden säädösympäristön (IDD, PRIIPS) implementointi ja käyttöönotto sujuivat suunnitelmien mukaan.
- Sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoituskohteiden valikoimaa kehitettiin aktiivisesti. Instituutioasiakkaille tuotiin uusia sijoituskoreja mm. infra-sijoituksiin ja henkilöasiakkaille uusia indeksilainoja.
- Haastavasta sijoitusmarkkinasta huolimatta sijoitussidonnaisen vakuutuksen nettomyynti oli noin 441 miljoonaa euroa. Ensivakuutuksen maksutulo kasvoi lähes 17 % 1,1 miljardiin euroon.
- Korkotuottoinen vastuuvetka pieneni 8 prosenttia 6,2 miljardiin euroon.
- Sijoitussidonnainen vastuuvetka pieneni 3 prosenttia 9,8 miljardiin euroon.
- Yhtiön FAS-tulos ennen veroja oli 147 miljoonaa euroa (98).
- Solvenssi II oma varallisuus oli vuoden 2018 lopussa 1 066 miljoonaa euroa ja pääomavaade oli 587 miljoonaa euroa. Vakavaraisuussuhde oli 182 prosenttia. Luvut on esitetty ilman vastuuvetkaa vakavaraisuuslaskennassa koskevaa siirtymäkauden vähennystä.

Sammanfattning

Under 2018 utvecklades OP-Livförsäkrings Ab:s affärsverksamhet positivt och i enlighet med målen i den årsplan som styrelsen fastställt. Inga väsentliga förändringar inträffade i bolagets bolagsstyrningssystem, riskprofil, värdering för solvensändamål eller finansiering.

Centrala händelser och resultat som påverkade OP-Livförsäkrings affärsverksamhet:

- Bolagets verksamhet och organisation förnyades som en del av förnyelsen av OP:s centralinstitutskoncern. Personalresurserna utökades, ansvarsområdena förtydligades och beredskapen för en smidigare utveckling av affärsrörelsen utvecklades.
- Implementeringen och ibruktagningen av nya regelverk (IDD, PRIIPS) gick som planerat.
- Utbudet av placeringsobjekt inom fondanknutna försäkringar utvecklades aktivt. För institutionella kunder lanserades nya placeringskorgar, bl.a. för infraplacering, och för privatkunderna nya indexlån.
- Trots den krävande placeringsmarknaden uppgick nettoförsäljningen av fondanknutna försäkringar till cirka 441 miljoner euro. Premieinkomsten från direktförsäkring ökade med nästan 17 procent till 1,1 miljarder euro.
- Den räntebärande försäkringsskulden minskade med 8 procent till 6,2 miljarder euro.
- Den fondanknutna försäkringsskulden minskade med 3 procent till 9,8 miljarder euro.
- Bolagets FAS-resultat före skatt var 147 miljoner euro (98).
- Solvens II-kapitalbasen vid slutet av 2018 var 1 066 miljoner euro och kapitalkravet 587 miljoner euro. Solvensgraden var 182 procent. Siffrorna har redovisats utan det avdrag under övergångsperioden som gäller försäkringsskulden i solvensberäkningen.

A. Liiketoiminta ja tuloksellisuus

A.1 Liiketoiminta

Vakuutusyhtiötä koskevat tiedot:

Nimi ja oikeudellinen muoto	OP-Henkivakuutus Oy	Osakeyhtiö
Omistaja	OP Osuuskunta	100 % osakkeista
Vastuuvalvoja	Tony Airio	Finanssivalvonta
Tilintarkastaja	Raija-Leena Hankonen	KPMG Oy Ab
Olennot vakuutuslajit ja maantieteelliset alueet	Riskihenkivakuutus Säästöhenkivakuutus Yksilöllinen eläkevakuutus Ryhmäeläkevakuutus	100 % Suomi
Raportointikauden merkittävimmät tapahtumat	Yhtiön toimintaa ja organisoitumista uudistettiin osana OP:n keskusyhteisökonsernin uudistumista. Henkilöresursseja lisättiin, vastuualueita selkeytettiin ja valmiuksia liiketoiminnan kehittämisen ketteröittämiseen kehitettiin.	

Vakuutusyhtiön perustiedot:

OP-Henkivakuutus Oy kuuluu OP Ryhmään, joka muodostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Osuuskunta toimii ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. OP-Henkivakuutus on OP Osuuskunnan tytäryhtiö, jonka osakepääomasta OP Osuuskunta omistaa 100 %.

OP-Henkivakuutuksen tuotteiden myynti ja asiakaspalvelu tapahtuu OP Ryhmän palveluverkostossa (konttorit ja sähköiset kanavat). OP-Henkivakuutuksen vakuutustuotanto sekä puhelin- ja verkkopalvelut hoidetaan keskitetysti yhtiössä, jonka palveluksessa työskenteli vuoden 2018 aikana keskimäärin 90 henkilöä.

Strategiaa toteutetaan vuosittain laadittaville vuosisuunnitelmilla. OP-Henkivakuutuksen liiketoiminnan tavoitteet ja niitä toteuttavat vuosisuunnitelmat pohjautuvat OP Ryhmän strategiaan.

OP-Henkivakuutuksen liiketoimintaan vaikuttavat keskeisesti muutokset lainsäädännössä, viranomaissääntelyssä ja tilinpäätösmääräyksissä. Keskeisiä voimaantulleita lainsäätömuutoksia ovat laki vakuutusten tarjoamisesta sekä vakuutusten perintöveroetujen poistuminen. Kansainvälinen vakuutussopimuksia koskeva tilinpäätösstandardi (IFRS 17) on julkaistu, mutta sen hyväksyminen EU-lainsäädäntöön on vielä kesken. Eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen sijoitustuotteiden verotuksen yhdenmukaistamisesta. Uusien sääntöjen implementointi tulee kasvattamaan OP-Henkivakuutuksen hallintokuluja.

A.2 Vakuutusliiketoiminnan tuloksellisuus

Vakuutustoiminnassa yhtiön tavoitteena on pitää vakuutustoiminnan tulos ja tehokkuus toimialan parhaana ja samalla huolehtia laadukkaasta vakuutuskannan hoidosta. Tavoitteet toteutuivat hyvin vuonna 2018. Riskiliikkeen tulos parani edellisvuodesta 2 miljoonalla eurolla ja kustannusliikkeen tulos (ilman eriytettyjen vakuutuskantojen tuottopalkkiota) 5 miljoonalla eurolla. Yhtiön vakuutustekninen tulos oli 149 miljoonaa euroa (98).

Yhtiön ensivakuutuksen maksutulo kasvoi 17 prosenttia 1 139 miljoonaan euroon (976).

Vastuuvelka pieneni 16,0 miljardiin euroon (16,9). Pieneneminen johtui pääosin sijoitussidonnaisen vastuuvelan katteena olevien omaisuuserien arvonalentumisista. Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomesta kannanluovutuksella saatujen vakuutuskantojen osuus vastuuvelasta oli 3,1 miljardia euroa. Sijoitussidonnaisen vastuuvelan osuus kasvoi 61 prosenttiin (60) koko vastuuvelasta.

Riski- ja kustannusliikkeen tuloksen odotetaan pysyvän vakaana ja lievästi kasvavana liiketoiminnan volyymin kasvaessa.

Vakuutusteknisten riskien vähentämisessä OP-Henkivakuutus käyttää jälleenvakuutusta. Suurimmat yksittäiset henkilöriskit on suojattu jälleenvakuutuksella, samoin suurimmat asiakaskäyttämiskit. Jälleenvakuutukset suojaavat tulosta tehokkaasti heilahtelulta mahdollisissa ääritilanteissa, mutta normaalitilanteessa niillä ei ole oleellista vaikutusta vakuutusliiketoiminnan tulokseen.

Yhtiön vastuovelka sisältää merkittävästi korkoriskiä, johtuen erityisesti vanhoista takuutuottoisista vakuutuksista. Korkoriskin suojaus sisältyy yhtiön sijoitusstrategiaan kts. kohta C.2.

A.3 Sijoitustoiminnan tuloksellisuus¹

Vuonna 2018 sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvo oli 68 (91) miljoonaa euroa. Vastuovelkaa (taatut edut) replikoivan salkun tuotto oli -15 (5) miljoonaa euroa, joten sijoitustaseen nettotuotto käyvin arvo oli 53 (96) miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden tuottoja pienensi osakekurssien lasku. Sijoitustaseen nettotuotto heikentyi edellisestä vuodesta, koska osakkeiden tuotto oli edellistä vuotta heikompi.

Koko sijoitusomaisuuden (ml. vastuuvelan korkosuojat) tuotto oli 1,7 %. Korkosijoitusten tuotto oli -0,3 %, osakesijoitusten tuotto -9,0 % ja epälikvidien sijoitusten tuotto 9,7 %.

Sijoitustaseen tuotto-odotus vuodelle 2019 käyvin arvo on 51 miljoonaa euroa. Sijoitustuottoihin vaikuttaa eniten korkotason ja luottoriskipreemioiden muutos sekä osakesijoitusten kokonaistuotto. Koko sijoitustaseen tuottoon vaikuttaa eniten osakkeiden sekä epälikvidien sijoitusten tuotto.

A.4 Muiden toimien tuloksellisuus

Muita toimia ei ole.

B. Hallintojärjestelmä

B.1 Yleistiedot hallintojärjestelmästä

Vakuutusyhtiölain sekä Solvenssi II -sääntelyn, EIOPA:n ja Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden mukaan vakuutusyhtiöllä on oltava liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä hallintojärjestelmä, jossa vastualueet on määritelty sekä jaettu ja erotettu toisistaan ja joka tekee mahdolliseksi terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamisen liiketoiminnassa sekä varmistaa tiedonkulun yhtiössä.

Hallintojärjestelmä -dokumentissa on määritelty ne keskeiset toimintaperiaatteet ja käytännöt, joita noudattamalla yhtiössä varmistutaan siitä, että sitä johdetaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti sekä luotettavan hallinnon periaatteiden ja vakuutusyhtiölain hallintovaatimusten mukaisesti.

OP-Henkivakuutus kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki- vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. Yhtiön tehtävänä on tuottaa OP Ryhmälle sen asiakkaiden tarvitsemat henkivakuutuspalvelut.

OP Ryhmä muodostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Osuuskunta toimii ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

¹ Ilman eriytettyjä taseita

Toiminnallisesti ja OP Ryhmän tulosraportoinnissa henkivakuutusliiketoiminta kuuluu Vakuutusasiakkaat - liiketoimintasegmenttiin. Yhtiötä koskevat päätökset tekee yhtiön hallitus huomioiden omistajan ja vakuutus- senottajien edun.

Johtamis- ja päätöksentekojärjestelmä

OP Osuuskunnan johtokunta on vahvistanut OP Keskusyhteisökonsernin Johtamis- ja päätöksentekojärjestel- män, jota noudatetaan myös yhtiössä. Johtamis- ja päätöksentekojärjestelmän päivitys käsitellään säännöllis-esti johtokunnassa.

OP-Henkivakuutuksen päättävät toimielimet ovat seuraavat:

1. OP Osuuskunnan johtokunta

Johtokunnan tehtävänä on huolehtia keskusyhteisökonsernin hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnan tehtävänä on koko konsernin toiminnan johtaminen lainsäädännön, viran- omaismääräysten, keskusyhteisön sääntöjen, yhtiöjärjestyksen ja johtokunnan työjärjestyksen mukaan.

2. Yhtiökokous

Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle.

Ylimääräinen yhtiökokous kutsutaan tarvittaessa koolle tietyn yhtiökokoukselle esitetyn asian käsittelyä var- ten. Ylimääräinen yhtiökokous on pidettävä, jos hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai jos tilintarkastaja tai osakkeenomistaja vaatii sitä kirjallisesti tietyn asian käsittelyä varten.

3. Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen perusteella puheenjohtaja sekä vähintään kaksi (2) ja enintään kolme (3) muuta jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa valin- nasta päättävän yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätty-essä.

Yhtiön hallituksen jäsenellä tulee olla riittävä taloudellisten asioiden ja yhtiön liiketoiminnan yleinen tunte- mus ja tehtävän edellyttämä muu pätevyys sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituksen jäsenten luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi tehdään keskusyhteisökonsernin ohjeistuksen mukaisesti.

Yhtiön hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Hallitus käsittelee asiat, jotka yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen ovat merkittäviä, laajakantoi- sia, periaatteellisesti tärkeitä tai epätavallisia.

Yhtiön hallituksen on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja sen osakkeenomistajan ja vakuutusosittajien etua. Lisäksi hallituksen tehtävänä on varmistaa, että yhtiö toimii roolinsa ja tavoitteidensa mukaisesti osana OP Ryhmää.

Yhtiön hallitus vastaa luotettavan hallinnon järjestämisestä yhtiössä. Hallituksen tulee vahvistaa yhtiön toi- minnan järjestämistä koskevat periaatteet ja varmistua säännöllisesti siitä, että niitä noudatetaan ja että ne ohjaavat yhtiön toimintaa halutulla tavalla. Hallituksen tehtävänä on myös hyväksyä vuosittain vakuutusyh- tiölain mukaiset toimintaperiaatteet ja varmistua siitä, että toimintaperiaatteet ovat ajan tasalla.

Yhtiön hallitus on määritellyt työskentelyään ohjaavat keskeiset periaatteet ja menettelyt vahvistamassaan työjärjestyksessä. Hallituksessa käsiteltäviä asioita seurataan ja hallituksen toimintaa suunnitellaan hallituksen toimintasuunnitelman avulla,

Yhtiön hallitukseen on 1.1.2018-6.5.2018 kuulunut Karri Alameri (puheenjohtaja), Jari Himanen ja Harri Luhtala ja ajalla 7.5.2018-13.5.2018 Karri Alameri (puheenjohtaja) ja Harri Luhtala. Yhtiön hallitukseen on 14.5.2018-1.7.2018 kuulunut Karri Alameri (puheenjohtaja), Harri Nummela ja Harri Luhtala. ja ajalla 2.7.2018-31.10.2018 Olli Lehtilä (puheenjohtaja), Harri Luhtala ja Harri Nummela. Yhtiön hallitukseen on 1.11.2018-31.12.2018 kuulunut Olli Lehtilä (puheenjohtaja), Vesa Aho ja Tony Vepsäläinen.

4. Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti ja huolehtii siitä, että kirjanpito on lainmukaista ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajan on johdettava yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtajan luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi tehdään keskusyhteisökonsernin ohjeistuksen mukaisesti.

Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen merkittäviin, laajakantoisiin, periaatteellisesti tärkeisiin tai epätavallisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana tai jos hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiölle olennaista haittaa. Tällaisessa tapauksessa hallitukselle on niin pian kuin mahdollista annettava tieto toimenpiteestä.

Toimitusjohtaja voi kutsua yhtiön hallituksen koolle. Hänellä on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää niissä puhevaltaa, ellei hallitus yksittäistapauksessa määrää toisin.

5. Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on toimia yhtiön toimitusjohtajan tukena yhtiöön liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, yhtiön toiminnan koordinoimisessa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun varmistamisessa. Johtoryhmä toimii neuvoa-antavana ja valmistelevana elimenä. Johtoryhmätyöskentelyllä varmistetaan päätösten valmistelun laaja-alaisuus ja yhtiön sisäinen tiedonkulku. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa tai itsenäisiä päätöksenteko-oikeuksia. Kuultuaan johtoryhmää päätökset johtoryhmässä käsiteltävistä asioista tekee johtoryhmän puheenjohtaja tai se johtoryhmän jäsen, jonka vastuulla käsiteltävä asia on.

Johtoryhmään kuuluvat OP-Henkivakuutus Oy:n toimitusjohtajan lisäksi henkivakuutus tuotteista vastaava johtaja, henkivakuutuspalveluista vastaava johtaja, myynnistä ja asiakkuuksista vastaava johtaja, henkivakuutuksen aktuaarijohtaja, henkivakuutuksen riskienhallinnasta vastaava johtaja, henkivakuutuksen business controller sekä pysyvinä asiantuntijajäseninä vakuutusasioiden lakiasioista vastaava johtaja sekä henkivakuutuksen henkilöstöpäällikkö. Läsnäolo- ja puheoikeus on yhtiön compliance officerilla.

Johtoryhmän jäsenten luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi tehdään keskusyhteisökonsernin ohjeistuksen mukaisesti.

Organisaatio ja raportointisuhteet

Yhtiö kuuluu Vakuutusasiakkaat –liiketoimintasegmenttiin, johon kuuluu henkilöasiakas-, yritysasiakas- ja kansainväliset palvelut, henkivakuutus sekä terveys- ja hyvinvointipalvelut.

Keskeiset sekä kriittiset ja tärkeät operatiiviset toiminnot

Vuodelle 2019 päivitetyn hallintojärjestelmän mukaan yhtiön keskeiset toiminnot ovat aktuaaritoiminto, riskienhallintatoiminto, compliance ja sisäinen tarkastus.

Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointi tehdään keskusyhteisökonsernin ohjeistuksen mukaisesti.

Keskeisistä toiminnoista vastaavat johtajat vastaavat alueensa toiminnoista sekä tavoitteiden saavuttamisesta ja tekevät näitä koskevia päätöksiä kuultuaan tarvittaessa henkivakuutuksen johtoryhmää.

Yhtiön kriittisiä tai tärkeitä operatiivisia toimintoja ovat vakuutusten hoito ja korvauskäsittely, vakuutustuotteiden suunnittelu ja hinnoittelu, jälleenvakuutusten hoitaminen, sijoitustoiminto (varojen sijoittaminen ja salkunhoito), kirjanpito, Business Control, tietojen säilyttämisestä huolehtiminen, jatkuvasta päivittäisestä järjestelmien ylläpidosta ja tuesta huolehtiminen sekä riski- ja vakavaraisuusarviosta huolehtiminen.

Strateginen ja operatiivinen suunnittelu ja toiminnan seuranta

Yhtiön strategia on kuvattu osana OP Ryhmän strategiaa.

Operatiivinen suunnittelu on lyhyen aikavälin suunnittelua ja sen keskeisenä tavoitteena on kuvata lyhyen aikavälin painopisteet, tavoitteet, keskeiset tekemiset ja resurssit. Yhtiössä OP Ryhmän strategiset tavoitteet ja painopisteet linkitetään operatiiviseen suunnitteluun vuosittain laadittavissa vuosisuunnitelmissa. Vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä asetetaan yhtiölle lyhyen aikavälin menestystä kuvaavat mittarit. Operatiivinen suunnittelu tehdään hallituksen antamien suuntaviivojen pohjalta yhtiössä. Hallitus vahvistaa yhtiötason vuosisuunnitelman.

Yhtiössä suunnitelmien, asetettujen tavoitteiden, riskien ja mittareiden toteutumista seurataan jatkuvalla periaatteella, jotta mahdolliset muutokset ja poikkeamat suunnitelmista havaitaan nopeasti ja mahdolliset korjaavat toimenpiteet voidaan käynnistää.

Yhtiön hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä arvioivat säännöllisesti yhtiön vuosisuunnitelman ja muiden keskeisten operatiivisten suunnitelmien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi ne arvioivat yhtiön taloudellisen tilanteen ja riskiaseman kehitystä sekä taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Uuden tuotteen, palvelun tai toimintatavan hyväksyminen

Yhtiössä noudatetaan uuden tuotteen, palvelun ja toimintatavan hyväksymisessä hallituksessa hyväksytyjä OP osuuskunnan toimintaohjeita. OP Ryhmän riskinotto- ja riskitoleranssijärjestelmän periaatteiden mukaan yhtiössä tarjotaan asiakkaille vain ryhmätasolla hyväksytyjä tuotteita ja käytetään vain ryhmätasolla hyväksytyjä liiketoimintamalleja.

Uusien vakuutustuotteiden ja olemassa olevien vakuutustuotteiden merkittävien muutosten osalta noudatetaan lisäksi tuotehallintaa koskevaa toimintaohjetta "Uuden tuotteen kehittäminen ja aktiivisten tuotteiden hallinta", joka on laadittu vakuutusten tarjoamista koskevan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Palkitseminen

OP Henkivakuutus soveltaa OP Ryhmässä sovittuja palkka- ja kannustejärjestelmiä, joissa on huomioitu Finanssivalvonnan palkitsemista koskevat ohjeet. Henkilökunnalle maksetaan lyhyen tähtäimen tulospalkkioita, mikäli sovitut vuositavoitteet saavutetaan. Pitkän tähtäimen palkitsemisessa maksetaan henkilöstörahasolle ja johdolle palkkioita ennalta sovittujen periaatteiden mukaan.

Keskusyhteisökonserninkonsernin palkkapolitiikassa on kuvattu palkkauksen ja palkitsemisen yleiset periaatteet: miten palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmillä tuetaan liiketoimintastrategiaa ja tavoitteiden saavuttamista

sekä kilpailukykyä, henkilöstön motivaatiota ja sitoutumista, mikä on palkitsemisjärjestelmän eri osien tarkoitus ja miten henkilö voi itse vaikuttaa palkkakehitykseensä.

Palkitsemisjärjestelmät laaditaan siten, että ne eivät johda epätoivottuihin toimintatapoihin, hallitsemattomaan riskinottoon tai toimenpiteisiin tai riskeihin, jotka ovat ristiriidassa yhtiön edun tai sen asiakkaiden kanssa.

OP-Henkivakuutuksen yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous päättää hallituksen palkkioista. Hallituksen jäsenet ovat OP Osuuskunnan johtokunnan jäseniä ja heille ei makseta kokouspalkkioita.

OP-Henkivakuutus ei tehnyt raportointikauden aikana olennaisia transaktioita osakkeenomistajien tai hallinto-, johto- tai valvontaelimien jäsenten kanssa.

OP-Henkivakuutuksen henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty 1.1.2019 alkaen Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisesta otetulla eläkevakuutuksella. Osa henkilöstöstä kuuluu lisäksi OP-Eläkesäätiön tai vakuutusyhtiön lisäeläketurvan piiriin. Hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenien ja muiden keskeisten toimintojen hoitajien lisä- ja varhaiseläkejärjestelyt on järjestetty em. mukaisesti.

B.2 Sopivuudelle ja luotettavuudelle asetettavat vaatimukset

Keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden luotettavuus, sopivuus ja ammattitaito varmistetaan systemaattisesti ja asianmukaisesti. Tätä varten keskusyhteisössä on laadittu toimintaohje ”Johdon ja hallinnon nimitys ja arviointi keskusyhteisökonsernissa ja sen lähiyhteisöissä” -ohje, joissa kuvataan arviointiin liittyvät menettelytavat ja vastuut sekä arviointiin liittyvä raportointi ja tietojen säilyttäminen. Ohjeen hyväksyy yhtiön hallitus.

Yhtiön hallitus on määritellyt vakuutusyhtiölain 6 luvun 9 §:n mukaiset keskeiset toiminnot, joista vastaaviin henkilöihin sovelletaan sopivuutta ja luotettavuutta koskevia vaatimuksia. Yhtiön keskeiset toiminnot ovat aktuaaritoiminto, riskienhallintatoiminto, sisäinen tarkastus ja compliance.

B.3 Riskienhallintajärjestelmä, mukaan luettuna riski- ja vakavaraisuusarvio

Riskienhallinnan järjestämisestä vastaa OP-Henkivakuutuksen hallitus OP Ryhmän riskinotto- ja riskitoleranssijärjestelmän ja sen periaatteita tarkentavien Riskienhallintaohjeen ja Riskipolitiikan linjausten mukaisesti. Liiketoiminnan ja muun operatiivisen toiminnan yhteydessä tehtävästä riskienhallintatyöstä vastaa toimitusjohtaja. Keskusyhteisön Riskienhallinta-toiminto vastaa operatiivisesta liiketoimintaorganisaatiosta riippumattomasta riskienhallinnasta.

Vakuutusteknisiä riskejä hallitaan määrittelemällä yhtiön maksuja ja vastuunvelkaa koskevat laskuperusteet turvaaviksi. Ajantasaiset vastuunvalintaohjeet ja omapäätysmäärän ylittävien kuolemanvaraturvien jälleenvakuuttaminen pienentävät vakuutusteknisten tappioiden todennäköisyyttä tai lieventävät niiden tulosvaikutusta.

Kustannusriski muodostuu pitkäkestoisten vakuutus sopimusten hinnoittelussa tehdyistä oletuksista yhtiölle kertyvistä vakuutuskannan hoitokustannuksista. Kustannusriski korostuu niissä vakuutustyypeissä, joissa asiakkaalla on mahdollisuus sopimuksen takaisinostoon tai maksusuoritusten keskeyttämiseen. Yhtiö hallinnoi kustannusriskiä tuotekohtaisella kannattavuuden seurannalla, tuotevalikoiman kilpailukyvyllä sekä asiakassuhteita vaalimalla.

Sijoitustoiminnan markkinariskeillä tarkoitetaan rahoitusvälineiden, hyödykkeiden tai näiden arvonkehitykseen sidottujen rahoitusvälineiden hinta- ja likviditeettiriskiä. Hintariski jaotellaan edelleen korko-, osake-, luottospread-, hyödyke-, valuutta-, kiinteistö- ja volatiliteettiriskeihin. Markkinariskit arvioidaan, mitataan ja rajoitetaan tasolle, joka ei vaaranna yhtiön vakavaraisuutta. Sijoitusten muodostama riskiasema määritetään jatkuvasti ja raportoidaan säännöllisesti toimivalle johdolle ja hallitukselle.

OP-Henkivakuutuksen tasehallinnan prosessissa yhtiön vakuutuskannan ja sijoitustoiminnan markkinariskit arvioidaan kokonaisuutena ja kokonaisriskiasema raportoidaan yhteismitallisin menetelmin käypiin markkina-arvoihin perustuen (markkinakonsistenssi). Vastuuvelan avoimet markkinariskipositiot katetaan riittäväällä pääomalla tai suojataan soveltuvilla rahoitusvälineillä kuten korkojohdannaisilla. Tasehallinnan prosessissa arvioidaan ja hallitaan myös yhtiön maksuvalmiusriski. Vakuutus sopimusten takaisinostot, vakuutusmaksujen keskeytykset, korvausmenojen heilahtelut tai kohdevaihdoukset sijoitussidonnaisissa vakuutuksissa saattavat johtaa tarpeeseen realisoida yhtiön sijoitusomaisuutta maksuvelvoitteiden kattamiseksi. Maksuvalmiuden varmistamiseksi yhtiö pitää riittävän osan sijoituksistaan likvideissä sijoituksissa. Yhtiö mittaa maksuvalmiusriskiä stressitestin avulla.

Ulkoistettujen toimintojen osalta yhtiö noudattaa OP Osuuskunta -konsernissa hyväksytyjä menettelytapoja ja varmistaa, ettei ulkoistamisesta seuraa liiketoimintaprosessien laadun heikkenemistä eikä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintaedellytysten heikkenemistä.

Jatkuvuussuunnittelun avulla turvataan toiminnan jatkuvuus vakavan liiketoiminnan tai toimintaympäristön kriisitilanteen tapahtuessa. Tällaisia riskejä voivat olla esimerkiksi keskeisen toimitilan tuhoutuminen, yleisen tai yhtiökohtaisen tietoteknisen ympäristön vakava vaurioituminen ja pitkäkestoinen toimimattomuus sekä rahoitusmarkkinoiden tai pankkijärjestelmän toimintojen keskeytyminen kriisitilanteen tai viranomaisten toimien seurauksena. Yhtiö laatii jatkuvuussuunnitelmansa OP Osuuskunta –konsernin linjausten ja ohjeistuksen mukaisena.

OP-Henkivakuutus laatii vuosittain riski- ja vakavaraisuusarvion (ORSA), jonka tavoitteena on varmistaa vakavaraisuussäännösten jatkuva noudattaminen huomioiden yhtiön riskiprofiili ja pääoman riittävyys lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Yhtiön hallitus hyväksyy riski- ja vakavaraisuusarvion. Arvion tulokset otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Vuoden 2018 riski- ja vakavaraisuusarviossa vakavaraisuusaseman kehittymistä arvioidaan eri makrotalouden skenaarioissa. OP-Henkivakuutuksen vakavaraisuus ylittää vakavaraisuustavoitteen ja yhtiön vakavaraisuus täyttää vakavaraisuusvaateet viiden vuoden tarkastelussa kaikissa makrotalouden skenaarioissa. Pitkän aikavälin tavoitteena on pitää henkivakuutuksen vakavaraisuusasema (ilman siirtymäsääntöä) tasolla, jossa oman varallisuuden määrä on 130 % vakavaraisuusvaateesta (SCR).

Kertomusvuoden aikana riskienhallinnan keskeiset tekemiset liittyivät aktiiviseen markkinariskien hallintaan pitäen sijoitussalkun ja vastuuvelan markkinariskitason maltillisena, vakavaraisuuslaskennan, malliriskien hallinnan ja riskimittareiden kehittämiseen, jälleenvakuuttamiseen sekä operatiivisten riskien kartoitukseen. Henkivakuutuksen vakuutusteknisissä riskeissä ja sijoitusten riskitasossa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Kokonaisuutena henkivakuutuksen riskiasema on säilynyt vakaana.

B.4 Sisäinen valvontajärjestelmä

Tehokas ja luotettava sisäinen valvonta muodostaa perustan terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden noudattamiselle. Yhtiön ylin ja toimiva johto edistävät sisäiseen valvontaan myönteisesti suhtautuvan yrityskulttuurin muodostumista. Tehokas sisäinen valvonta ehkäisee ennalta rikkomuksia ja väärinkäytöksiä sekä varmistaa, että tapahtuneet rikkomukset ja väärinkäytökset pystytään selvittämään nopeasti. Sisäinen valvonta käsittää kaiken toiminnan valvonnan.

Yhtiön hallitus vastaa siitä, että yhtiössä on riittävä ja tehokas sisäinen valvonta. Yhtiössä noudatetaan OP Ryhmän sisäisen valvonnan periaatteita. Hallituksen vahvistamien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti sisäistä valvontaa toteutetaan yhtiössä eri muodoissa kaikilla organisaation tasoilla yksittäisestä toimihenkilöstä aina yhtiön hallitukseen asti. Sisäinen valvonta on osa yhtiön päivittäistä toimintaa ja toteutuksesta vastaa toimitusjohtaja. Sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuut on kuvattu liiketoiminnan sisäisen valvonnan ohjeessa.

Compliance-riskin hallinta on osa sisäistä valvontaa ja luotettavaa hallintoa ja sellaisena kiinteä osa liiketoiminnan johtamista sekä yrityskulttuuria. Vastuu sisäisestä ohjeistuksesta, sääntelyn ja ohjeistusten noudattamisesta ja noudattamisen valvonnasta on yhtiön ylimmällä ja toimivalla johdolla sekä kaikilla esimiehillä. Lisäksi jokainen yhtiön palveluksessa oleva henkilö vastaa omalta osaltaan sääntelyn noudattamisesta.

Compliance-toiminto avustaa ylintä ja toimivaa johtoa sekä liiketoimintaa säännösten noudattamattomuuteen liittyvän riskin hallinnassa, valvoo säännösten noudattamista sekä kehittää omalta osaltaan sisäistä valvontaa. Yhtiön Compliance-toiminnan ohjeistuksesta, neuvonnasta ja tuesta vastaa liiketoiminnasta riippumaton yhtiön Compliance Officer.

Compliance-toiminto raportoi havainnoistaan yhtiön hallitukselle sekä sen lisäksi OP Osuuskunnan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle, keskusyhteisön ylimmälle johdolle, liiketoimintajohdolle, keskusyhteisön compliancella ja Finanssivalvonnalle. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistaa vuosittain OP Ryhmän Compliance-toiminnan periaatteet, jotka vahvistetaan yhtiön hallituksessa sovellettavaksi.

Yhtiössä tapahtuvan sisäisen valvonnan tukena käytetään OP Ryhmän keskusyhteisön hyväksymää sisäisen valvonnan työkalua. Sisäisen valvonnan riittävyyttä arvioidaan yhtiössä säännöllisesti myös riskikartoitusten yhteydessä. Havaitut puutteet sisäisessä valvonnassa korjataan ja korjaustoimenpiteiden edistymistä seurataan.

B.5 Sisäisen tarkastuksen toiminto

OP-Henkivakuutuksen hallitus vastaa sisäisestä tarkastuksesta, joka on järjestetty ryhmätasoisesti siten, että toiminta hoidetaan OP Ryhmän Sisäisen tarkastuksen toimesta. Sisäisellä tarkastuksella ei ole operatiivista vastuuta tai valtuuksia tarkastettavista toiminnoista. OP Osuuskunnan hallintoneuvosto vahvistaa OP Ryhmän Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet.

Sisäinen tarkastus laatii vuosittain toimintasuunnitelman, jonka mukaisesti yksittäiset tarkastukset suoritetaan. Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta vahvistaa Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman. Toimintasuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti vähintään puolivuositain sen hetkiseen riskiarvioon perustuen. Toimintasuunnitelmasta ja sen muutoksista raportoidaan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota mm. jatkuvan seurannan havaintoihin, liiketoiminnassa ja toimintaympäristössä tapahtuneisiin ja ennakoitavissa oleviin muutoksiin sekä aiempien tarkastusten tuloksiin.

Suoritetuista tarkastuksista Sisäinen tarkastus antaa tarkastusraportit, jotka sisältävät tarkastuskriteerit, havainnot, riskiarviot ja suositukset. Sisäisen tarkastuksen antamien suositusten toteuttamista seurataan Tarkastusten hallinta -järjestelmän kautta säännöllisesti ja tarvittaessa toteutetaan seurantatarkastus.

Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan OP Osuuskunnan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle, keskusyhteisön ylimmälle johdolle, keskusyhteisön liiketoimintasegmenttien ja toimintojen johtoryhmille, keskusyhteisön compliancella ja Finanssivalvonnalle sekä yhteisöjen hallituksille. Raportointi sisältää myös suositusten toteuttamista koskevat tiedot.

Sisäisen tarkastuksen suorittama tarkastus on riippumaton ja objektiivista arviointi-, varmistus- sekä konsultointitoimintaa. Sisäinen tarkastus tukee OP Ryhmää sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäinen tarkastus on suoraan OP Ryhmän pääjohtajan alainen ja raportoi OP Osuuskunnan hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle.

Tarkastukset toteutetaan hyvää sisäistä tarkastustapaa noudattaen. Hyvää tarkastustapaa ja sisäisen tarkastuksen riippumattomuutta ja objektiivisuutta linjaavat sisäistä tarkastusta koskevat The Institute of Internal Auditorsin sekä tietojärjestelmätarkastusta koskevat Information Systems Audit and Control Associationin julkaisemat ammattistandardit sekä eettiset säännöt. Tarkastuksen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja raportointi toteutetaan riippumattomasti. Sisäisen tarkastuksen toiminnan ulkoinen laadunarviointi suoritetaan viiden vuoden välein.

B.6 Aktuaaritoiminto

Yhtiön vakuutusyhtiölain mukaisesta aktuaaritoiminnosta vastaa OP Osuuskunnan Talous ja Keskuspankki -toiminnon Vakuutustoiminnan BC-osaston henkivakuutuksen vastuullinen vakuutusmatemaatikko. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa myös siitä, että yhtiössä sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset.

Aktuaaritoiminto vastaa vakuutuskannan mallintamisesta ja arvostamisesta yhtiön vakuutusteknisenä vastuuelkana ja yhdessä vakuutustuotannon kanssa vakuutusteknisten riskien hinnoittelusta.

B.7 Ulkoistaminen

Yhtiössä noudatetaan OP Ryhmälle laadittua Ulkoistaminen OP Ryhmässä -ohjetta. Lisäksi yhtiössä noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa Ulkoistusten hallinta ja toimintaperiaatteet vakuutusyhtiöissä ohjetta, jonka hyväksyy yhtiön hallitus. Ulkoistusten hallintaa koskevat ohjeet perustuvat Finanssivalvonnan ulkoistamissääntelyyn.

OP Ryhmän ohjeen tavoitteena on mm. toimintojen keskittäminen ja sitä kautta palvelujen tuottaminen tehokkaasti ja yhdenmukaisesti. Ohjeen mukaan ulkoistaminen tulee ensisijaisesti tehdä OP Ryhmän sisäiselle palveluntarjoajalle, mikäli tarvittavaa palvelua on ryhmän sisällä tarjolla. Ulkoistaminen OP Ryhmän ulkopuoliselle palveluntarjoajalle on mahdollista, mikäli sisäistä palveluntarjoajaa ei ole ryhmässä. OP-Henkivakuutus Oy:n hallitus päättää ulkoistamisesta yhtiön ja vakuutettujen edun mukaisesti.

Merkittävistä ulkoistuksista tehdään ilmoitus Finanssivalvonnalle Vakuutusyhtiölain ja Finanssivalvonnan määräysten ja suositusten mukaisesti.

C. Riskiprofiili

C.1 Vakuutusriski

Vakuutustoiminta perustuu riskin ottamiseen ja sen hallintaan. Merkittävimmät riskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun sekä vastuuelan riittävyyteen. Lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski tulee vastuuelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä.

Merkittävimmät vakuutustekniset riskit ovat asiakaskäyttäytymis-, pitkäikäisyys- sekä kuolevuusriski. Asiakaskäyttäytymisriski tarkoittaa sitä, että vakuutuksenottajat käyttävät vakuutussopimuksiinsa liittyviä optioita yhtiön kannalta ennakoimattomasti negatiivisesti. Tämä asiakaskäyttäytymisen ennakoimaton muutos kasvattaa yhtiön vastuuelkaa. Kuolevuus- ja pitkäikäisyysriskit tarkoittavat sellaista pysyvää, ennakoimatonta muutosta kuolevuuskehityksessä, että muutos vaikuttaa vakuutusyhtiöön negatiivisesti kasvattaen vastuuelkaa.

Vakuutusriskien vähentämistekniikoista merkittävin on huolellinen riskinvalinta ja riskienhallintapolitiikan huolellinen noudattaminen. Yhtiö on pienentänyt omalla vastuullaan olevaa vakuutusriskiä jälleenvakuuttamalla suuret yksittäiset vakuutusriskit sekä asiakaskäyttäytymisriskin. Jälleenvakuutukset suojaavat tulosta tehokkaasti heilahtelulta mahdollisissa ääritilanteissa mutta normaalitilanteessa niillä ei ole oleellista vaikutusta vakuutusliiketoiminnan tulokseen. Asiakaskäyttäytymisriskin jälleenvakuuttaminen myös vaikuttaa yhtiön vakavaraisuusasemaan, sillä riski asiakaskäyttäytymisen muutoksesta on osittain siirretty jälleenvakuuttajille. Jälleenvakuutuksen tehokkuutta seurataan jälleenvakuutuksen vaikutuksella yhtiön vakavaraisuuspääoman tuottoon sekä jälleenvakuutusohjelman vaikutuksella yhtiön tulosvolatiliteettiin.

Yhtiön pääomasuunnitelman mukaisesti riskiä voidaan vähentää tilanteessa, jossa vakavaraisuus on merkittävästi vaarantunut. Riskin vähentämistekniikoihin kuuluvat mm. sijoitussalkun riskillisyyden pienentäminen ja jälleenvakuutuksen kasvattaminen.

Vakuutusriskien osalta suurimpia riskikeskittymiä OP-Henkivakuutuksessa ovat erityisesti samaan jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät yksittäiseen vastapuoleen kohdistuvat riskit. Yhtiön jälleenvakuutuksen toteuttamisessa noudatetaan sisäistä riskienhallinnan ja aktuaaritoimen ohjeistusta ja limitointia jälleenvakuuttajan laadulle sekä jälleenvakuutuksen riittävästä hajauttamisesta eri vastapuolille. Vastapuolikeskittymiä seurataan ja muutokset raportoidaan yhtiön johdolle.

Skenaarioanalyysit

Henkivakuutustoiminnan pääomasuunnittelun tavoitteena on varmistaa ennakoivasti, että henkivakuutustoiminnalla on riittävä vakavaraisuus vakuutuksenottajien ja edunsaajien etujen turvaamiseksi, riittävä riskinkantokyky nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin ja odottamattomiin tappioihin nähden ja pääomat ovat tehokkaasti käytössä. Pääomasuunnitelma sisältää myös varautumistoimenpiteet vakavaraisuuden ylläpitämiseksi.

Henkivakuutuksen vakavaraisuusaseman kehittymistä arvioidaan osana yhtiön ORSA prosessia eri makrotalouden skenaarioissa (perus, kriisi, nopea ja yhdistelmä), joiden pohjalta on johdettu keskeiset laskentaoletukset (sijoitustoiminnan tuotto, korkotaso) vakavaraisuusaseman arvioimiseksi. Skenaarioissa makroekonomisten tekijöiden oletetaan vaikuttavan BKT-muutosten ja inflaatiotason kautta vakuutusliiketoiminnan volyymeihin sekä kulusuhteisiin.

Skenaarioita pl. perusura on lisäksi pahennettu stressaamalla katetta odottamattomilla henkivakuutuspesifeillä asiakaskäyttämisen riskeillä. Odottamattomana asiakaskäyttämisen riskinä on käytetty skenaariosta riippuen eri tasoista ylijäämämisen kannan massaraukeamista.

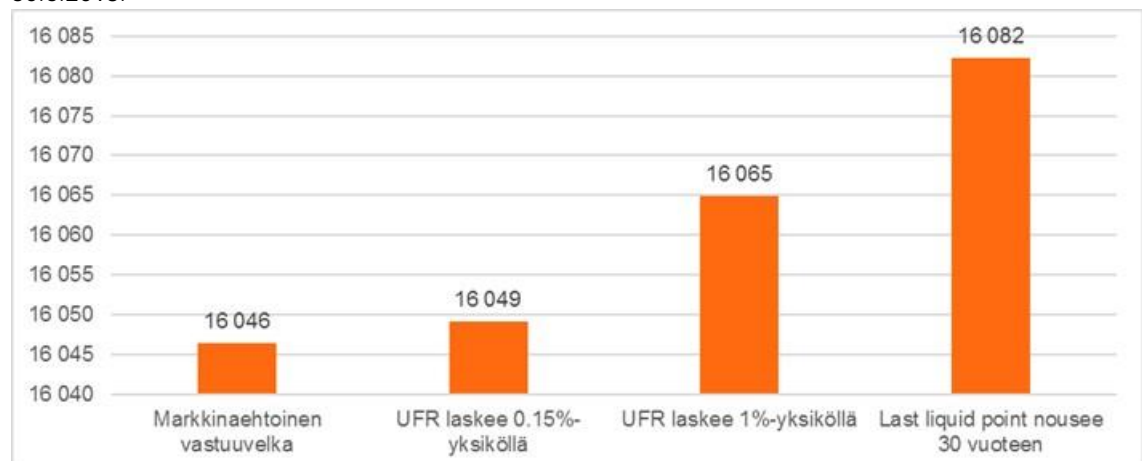
Skenaarioanalyysi toteutettiin tilanteesta Q2/2018 ja skenaarioanalyysin tuloksena yhtiön vakavaraisuus ylitti vakavaraisuusvaateen ilman siirtymäsääntöjä kaikissa skenaarioissa.

Korkokäyrän herkkyyshanalyysi

SII korkokäyrä sisältää mukautuksia erityisesti koskien maturiteetteja 20:stä eteenpäin. Maturiteetin 20 (last liquid point) korkokäyrän pisteestä extrapoloidaan korkokäyrää kohti ns. UFR (ultimate forward rate) tasoa. UFR on tällä hetkellä 3,90 % ja oli herkkyyshanalyysin toteutushetkellä (Q2/2018) 4,05%. Olennaisin vaikutus SII korkokäyrällä on SII-vastuuelan arvoon. UFR tasoa ja last liquid point maturiteetin vaikutusta tarkasteltiin kahdella erillisellä herkkyyshanalyysillä sekä 1.1.2019 toteutumassa olleella muutoksella.

1. UFR: taso tippuu 3,90%:iin
2. UFR:n taso tippuu 3,2%:iin ja
3. Last liquid point siirtyy maturiteettipisteeseen 30

Alla on esitetty vaikutukset vastuuelkaan eri stressitilanteissa. Lähtötilanne on vastuuelka hetkellä 30.6.2018.

Herkkyystarkastelun seurauksena yhtiö täyttää edelleen vakavaraisuusvaatimuksen ilman siirtymäsääntöjä kaikissa analyyseissä.

C.2 Markkinariski

Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan taseen markkinariskien tasosta ja valtuuttaa sijoitusorganisaation hoitamaan sijoitustasetta sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen omaisuusluokkakuvausten, perusallokaation ja riskilimiittien puitteissa. Sijoitussuunnitelmien hyväksymisen lisäksi hallitus valvoo yhtiön riskiaseman kehitystä ja toiminnalle asetettujen limiittien noudattamista.

Taseen markkinariskien hallinnalla pyritään vakauttamaan yhtiön oman pääoman vaihtelu Solvenssi II -ympäristössä ja varmistumaan siitä, että markkinahintojen muutokset eivät vaaranna yhtiön vakavaraisuusasetmaa. Yhtiön sijoitustoiminnan tärkein rajoite on Solvenssi II SCR-vakavaraisuussuhde, jonka tavoitetaso on 130 %.

Yhtiön markkinariskitaso mitoitetaan siten, että yhtiön vakavaraisuus kestää voimakkaan omien varojen laskun ilman, että riskillisiä sijoituksia joudutaan myymään toimintaedellytysten turvaamiseksi. Salkun hajautustavoitteet tukevat markkinariskien hallintaa. Yhtiö analysoi jatkuvasti sijoitusmarkkinoiden tilaa sekä omaa vakavaraisuuttaan ja sopeuttaa sijoitussalkkunsu riskitason tarvittaessa. Mikäli sijoitustoiminnan riskitasoa joudutaan pienentämään, yhtiöllä on valmius reagoida nopeasti eri johdannaistuotteilla, jonka jälkeen riskitasoa pienennetään hallitusti käteismarkkinoilla.

Varovaisuusperiaatteen noudattamista valvotaan kokonaisriskin rajoittamisen lisäksi myös yksittäisten sijoituspäätösten osalta. Sijoituksia toteutetaan vain hallituksen hyväksymiin tuotteisiin. Sijoitukset, joiden rakenne tai riskiprofiili poikkeaa oleellisesti sijoitussuunnitelmassa määritellystä omaisuusluokastaan, käsitellään uusina omaisuusluokkina tai sijoitustuotteina. Hallitus hyväksyy uudet omaisuusluokat ja sijoitustuotteet hyväksyntää varten tehdyn selvityksen pohjalta. Hallitus myös päättää uusien johdannaistuoteryhmien käyttöönotosta. Ennen johdannaisten käyttöönottoa laaditaan erillinen ohje kyseiselle johdannaiselle. Riskikeskittymiä rajoitetaan vastapuolikohtaisilla rajoitteilla. Lisäksi ääriskenaarioiden riskiä rajoitetaan korkosijoitusten luottoluokitusjakaumilla. Riittävän likviditeetin varmistamiseksi epälikvidien sijoitusten osuutta kokonaisuudesta seurataan osana viikkoraportointia.

Sijoitustoiminnan osalta yhtiöllä ei ole olennaisia yhteen vastapuoleen kohdistuvia riskikeskittymiä. Osakesijoitukset on hajautettu globaalisti eri sektoreille keskittymiä välttämällä. Myös joukkolainamarkkinoilla nimikohtaisia riskejä seurataan säännöllisesti.

Korkoriski

Markkinariskeista keskeisimmät ovat vastuuvelan arvostukseen liittyvä korkoriski ja luottomarginaaliriski. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan korkoriskin suojaustasosta ja suojan liikkumajajoista. Hallitus valtuuttaa sijoitusorganisaation muokkaamaan korkosuojausta strategiansa mukaisesti vastaamaan muuttuvaa vastuuvelan rakennetta vallitseva markkinaympäristö huomioiden.

Vastuuvelan arvostukseen käytetään volatiliteettikorjauksen sisältävää riskitöntä korkokäyrää ja siksi vastuuvelan arvostusriskejä suojataan korkojohdannaisilla ja suorilla korkosijoituksilla. Yhtiön vastuuvelka on euro-määräinen ja siksi pääosa korkosijoituksista on euromääräisissä arvopapereissa. Varojen ja velkojen rakenteellista yhteensopivuutta korkoriskin ja myös luottomarginaaliriskin osalta seurataan vähintään viikoittain. Merkittävä osa korkoriskistä on suojattu. Korkoriskin hallinnassa yhtiö on suojannut vastuuvelan markkinaehtoinen korkoriskin täysin 30 vuoteen asti. Yhtiö valmistautuu suojaamaan korkoriskin lähivuosina 50 vuoteen saakka. Sijoitussuunnitelmassa rajataan paralleeliin korkoliikkeen minimisuojausaste samoin kuin ei paralleelit korkoliikkeet huomioivan korkoriskin minimisuojaustaso. Taseen korkosuojauksen tehokkuutta seurataan viikoittain.

Korkoriskin hallinnassa huomioidaan myös tulevaisuudessa maksettavat asiakashyvitykset. Asiakashyvitysten huomioiminen laskee koko vastuuvelan korkoriskiä nykyisellä korkotasolla (-0.1 meur/korkopiste), mutta kasvattaa konveksisuutta. Asiakashyvitysten tuomaa vastuuvelan konveksisuus- ja volatiliteettiriskiä suojataan

swaptioilla. Yhtiö on suojannut nykykorkotasolla arviolta noin 50 % vastuuvelan volatilitteettiriskistä. Vastuun volatilitteettiriski muuttuu korkotason muuttuessa.

Yhtiön korkosidonnaista tasetta voidaan käyttää sijoitussidonnaisen taseen katteen hallinnassa poikkeustilanteissa avoimen kokonaisriskin sulkemiseksi.

Osakeriski

Korkoriskin ja luottomarginaaliriskin suojauksen jälkeen yhtiön taseen merkittävien markkinariski oli raportointihetkellä osakeriski. Merkittävin osa riskistä tulee epälikvideistä sijoituksista ja hivenen pienempi osuus likvideiltä osakemarkkinoilta. Osakeriskin kokonaisuutena hallitaan omaisuusluokkakohtaisilla rajoitteilla, riskillisten sijoitusten maksimimäärällä sekä sijoitussalkun kokonaisriskiä rajoittavalla maksimiriskitasolla. Tarvittaessa osakeriskiä suojataan johdannaisilla.

Luottomarginaaliriski

Merkittävä osa yhtiön korkosijoituksista kohdistetaan hyvän luottolaadun joukkolainoihin, joilla haetaan mallittista tuottoa riskitietoisesti ja huomioiden vastuuvelan arvostuskäyrän mallinnuksen perusteena oleva alan keskimääräisen sijoitussalkun rakenne. Taseen nettomääräistä riskiä seurataan viikoittaisen taseriskien seurannan yhteydessä. Vakuutusyhtiöille asetetaan yhtiökohtaiset luottoluokituslimiitit. Riskistä ja pääomavaateesta merkittävin osa tulee hyvän luottolaadun joukkolainoista. Spekulatiivisen laadun lainojen osuus luottomarginaaliriskistä oli tarkasteluhetkellä selvästi pienempi. Sijoittamista strukturoituihin- ja arvopaperistettuihin luottoriskistä sisältäviin sijoitustuotteisiin rajoitetaan sijoitussuunnitelmassa. Näistä tuotteista on tehtävä tuotekuvaus ja pyydettävä riskienhallinnan lausunto. Tuotekuvaus ja lausunto tehdään kullekin tuotetyypille (ei esim. yksittäiselle lainalle).

Valuuttariski

Vakuutusyhtiön vastuuvetä on euromääräinen ja siksi merkittävä osa sijoituksista kohdistuu euromääräisiin sijoituksiin. Valuuttariskillisiä sijoituksia toteutetaan hajautushyötyjen lisäämiseksi ja salkun hoidon tehostamiseksi. Yhtiön hallitus määrittää sijoitussuunnitelmalla yhtiön strategisen tahtotilan valuuttariskin suojaustasosta ja suojan liikkumarajoista. Avoimen valuuttaposition suuruutta ja valuuttariskin määrää koko taseen tasolla seurataan säännöllisellä raportilla.

Kiinteistöriski

Kiinteistösijoituksia hyödynnetään sijoitussalkun riski/tuotto -suhteen parantamiseksi sekä tasaamaan sijoitusomaisuudesta kertyviä kassavirtoja ja arvostusten vaihteluja. Kiinteistösijoitusten suhteelliseen osuuteen sijoitusomaisuudesta vaikuttaa sijoitusmarkkinoiden ja suhdannetilanteen kehitys sekä keskusyhteisön asetamat rajoitukset epälikvideille sijoituksille. Kiinteistösijoitukset suunnataan kohteisiin, joita voidaan pitää sijoituskohteena pitkällä aikajänteellä. Suoria kiinteistösijoituksia oman markkina-alueen ulkopuolelle ei tehdä. Kiinteistösijoitusten määrää ja hajautusta säännellään tarkemmin yhtiökohtaisissa sijoitussuunnitelmissa sijoituskohde ja omaisuusluokkakohtaisilla maksimirajoitteella. Kiinteistöriskistä merkittävin osuus tulee suorista kiinteistösijoituksista. Epäsuorien kiinteistöjen osalta osa riskeistä käsitellään osakeriskimoduulissa puuttuvan läpivalaisutiedon vuoksi.

C. 3 Luottoriski

Sijoitussuunnitelmassa hallitus määrittää toimivalle johdolle rajoitteet, joilla säädellään luottoriskin maksimimäärää. Vastapuolikohtaista riskiä ja luottoriskin maksimimäärän rajoittamiseksi asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisellä seurantaraportilla, jossa sijoitustoiminnan positiot läpivalaistaan mahdollisimman tarkan tiedon saamiseksi vakuutusyhtiön luottoriskin määrästä. Keskittymäriskin pääomavaadelaskelma perustuu läpivalaistuun sijoitustaseeseen. Vakuutusyhtiöllä ei ole merkittäviä nimikohtaisia keskittymiä. Tarkemmat maa-, nimi- ja luottoluokituskohtaiset rajoitteet määritetään OP Ryhmän riskipolitiikassa. Kumulatiivisella luottoluokituslimiitillä varmistetaan, että hyvän luottolaadun lainoja on riittävän suuri osa korkosijoituksista turvaamassa vakuutusyhtiön pääoma.

C. 4 Likviditeettiriski

Likviditeetti otetaan huomioon muodostettaessa sijoitusallokaatiota ja päätettäessä käytettäviä instrumentteja. Likviditeetin turvaaminen on tärkeää kaikissa olosuhteissa. Yhtiön koko sijoitusomaisuudesta merkittävä osa on normaalioloissa nopeasti muutettavissa käteiseksi, ja likviditeetti suhteessa vastuuvelan asettamiin likvidisyysrajoitteisiin on erinomaisella tasolla. OTC johdannaisten keskusvasta-puoliselvitykseen siirtyminen lisää myös osaltaan likviditeettitarpeita.

Likviditeettiriskin määrää hallinnoidaan rajoittamalla epälikvidien maksimiosuutta sekä arvostamalla vastuuvvelka likviditeettiriskin huomioivaa Solvenssi II-arvostuskäyrää hyödyntäen. Solvenssi II-diskonttokäyrää muodostettaessa otetaan huomioon volatilitteettikorjaus, jonka taso on johdettu vakuutusyhtiöiden keskimääräisen joukkolainasalkun valtionlainojen ja euromääräisten yrityslainojen likviditeettipreemioista Solvenssi II-säädösten mukaisesti. Luottoriskipreemioiden leventyminen nostaa diskonttokorkoa ja laskee vastuuvvelan markkina-arvoa. Näin arvostuskäyrän sisältämä volatilitteettikorjaus suojaa vakavaraisuuspääoman heiluntaa markkinahäiriöistä johtuvilta yrityslainojen likviditeettipreemion levenemiseltä. Vastuuvvelan herkkyyttä likviditeettipreemioiden liikkeille eli volatilitteettikorjausherkkyyttä suojataan suuntaamalla merkittävä osa sijoitussalkusta hyvän luottoluokan yrityslainoihin ja valtionlainoihin. Taseen nettomääräisen luottoriskin vakavaraisuuteen kohdistamaa kokonaisriskiä sekä epälikvidien sijoitusten määrää suhteessa hallituksen määrittämiin rajoitteisiin seurataan osana säännönmukaista raportointia. Näiden lisäksi ryhmän riskienhallinta seuraa sijoitusten likviditeettiriskin määrää sijoitusten likvidointiaikajakautaman avulla.

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettavissa olevan voiton kokonaismäärä

SII-vakuutusmaksuvastuu eroaa vastuuvvelan kirjanpidollisesta käsittelystä. Solvenssi II:n vakuutusmaksuvastuu perustuu jäljellä olevaan vakuutuskauteen liittyviin kassavirtoihin. Kassavirroissa huomioidaan vakuutus sopimuksista aiheutuvat tulevat ja menevät kassavirrat. SII-vakuutusmaksuvastuu sisältää siten myös tulevat vakuutusmaksut minkä vuoksi vakuutusmaksuvastuu voi olla negatiivinen. SII:n vakuutusmaksuvastuussa huomioidaan vakuutusmaksujen lisäksi korvauksiin, korvausten hoitokuluihin ja muihin liikekuluihin liittyvät kassavirrat. Sopimusten odotettu raukeaminen huomioidaan vähentämällä vakuutusmaksujen kassavirroista sopimukseen liittyvä kokemusperäinen raukeaminen sekä huomioimalla vakuutusturvan päättymisen vaikutus korvauksiin ja muihin kuluihin.

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettavissa olevan voiton kokonaismäärä 31.12.2018 oli 522 miljoonaa euroa.

C. 5 Operatiivinen riski

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, että toiminnassa ei toteudu ennakoimattomia operatiivisia riskejä. Operatiivisia riskejä hallitaan tunnistamalla riskejä ja arvioimalla niitä sekä varmistamalla kontrolli- ja hallintakeinojen toimivuutta ja riittävyyttä. Riskikartoitukset toteutetaan kartoitettavan kokonaisuuden itsearviona.

OP-Henkivakuutuksessa operatiivisten riskien hallinnassa noudatetaan yhtenäisiä riskienhallinnan määrittämää ja järjestelmätuettua toimintamalleja, jotka mahdollistavat operatiivisia riskejä koskevan tiedon keräämisen ja riskien hallitsemiseksi toteuttavien toimenpiteiden suunnittelun.

Havaittujen riskitapahtumien kirjaamisen ja raportoinnin tavoitteena on varmistaa, että tapahtumat pystytään raportoimaan johdolle ja viranomaisille. Tavoitteena on myös kehittää toimintaa niin, että merkittävimmät riskitapahtumat vältetään.

D. Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin

D.1 Varat

Olennaisimmat erot tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan oman varallisuuden välillä tulevat vastuuvelan arvostuksesta sekä sijoitusomaisuuden arvostuserosta.

Sijoitusten arvostamista koskevat tiedot

Sijoitusomaisuuden olennaisin ero on tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuden oman varallisuuden välillä on arvostaminen käypään arvoon pääsääntöisesti IFRS perusteisesti. Sijoitusomaisuuden arvostuserot sisältävät myös vastuuvelan suojien arvon.

Rahoitusinstrumentit ja käypä arvo

Yhtiö arvostaa rahoitusinstrumentit käypään arvoon IFRS standardien mukaisesti. Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä pääasiallisilla markkinoilla toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa (ts. poistumishinta) riippumatta siitä, onko hinta suoraan havainnoitavissa vai arvioidaanko se muuta arvostusmenetelmää käyttäen.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerausten avulla tai jos ei ole toimivia markkinoita omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa (esim. OTC-johdannaiset), niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Arvostusmenetelminä käytetään asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden osapuolten välisten viimeaikaisten markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3)

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

Epälikvideille tuotteille on tyypillistä, että hinnoittelumallilla laskettu hinta poikkeaa toteutuneesta kauppahinnasta. Toteutunut kauppahinta on kuitenkin paras osoitus tuotteen käyvästä arvosta.

Kirjaaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä eli päivänä, jolloin sitoudutaan ostamaan tai myymään kyseinen rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistö on maa-alue ja/tai rakennus tai rakennuksen osa, joka omistetaan vuokratuoton tai omaisuuden arvonnousun hankkimiseksi. Myös sellaiset kiinteistöt, joista vähäinen osuus on omistajayhtiön omassa tai sen henkilökunnan käytössä luetaan sijoituskiinteistöiksi. Omassa tai henkilökunnan käytössä olevaa osuutta ei kuitenkaan lueta sijoituskiinteistöksi silloin, kun tämä osa on myytävissä erikseen.

Sijoituskiinteistöt merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon, joka sisältää transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Myös rakenteilla olevat sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon edellyttäen, että käypä arvo on luotettavasti määritettävissä.

Jos vertailukelpoista markkinatietoa arvioitavaa kohdetta vastaavien kiinteistöjen toteutuneista kauppahinnoista ei ole saatavilla, käytetään liike-, toimisto- ja teollisuuskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyn pohjana tuottoarvolaskentaa ja kohdekohtaiseen nettotuottoon perustuvia sisäisiä laskentamalleja. Tuottoarvon laskennassa hyödynnetään sekä OP Ryhmän sisäistä että ulkoista tietoa. Kohteen nettotuotto muodostuu vuokratuottojen ja hoitokulujen erotuksesta ja se perustuu voimassa olevien vuokrasopimusten mukaiseen tuottoon tai, sikäli kuin voimassa olevaa vuokrasopimusta ei ole, keskimää räisiin markkinavuokriin. Tuotoista vähennettävät kulut perustuvat pääosin toteutuneisiin kuluihin. Laskennassa huomioidaan myös oletus kohteen vajaakäytöstä. Tuottoarvon laskentaa varten markkinavuokra- ja kustannustasoista hankitaan tietoa OP Ryhmän oman asiantuntemuksen lisäksi ulkopuolisista lähteistä. Sijoituskiinteistöjen tuottovaatimukset määrittyvät kohteen käyttötarkoituksen, sijainnin ja kunnon/ajankäytön perusteella ja ne perustuvat riippumattoman ulkopuolisen Kiinteistötieto Oy:n asiantuntijan toimittamiin markkinatietoihin.

Asuntojen ja maa-alueiden käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppaa- arvomenetelmällä perustuen vastaavanlaisten kohteiden toteutuneisiin kauppahintatietoihin ja keskusyhteisökonsernin sisäiseen asiantuntemukseen. Rakentamattomien tonttien arvossa on huomioitu arviointihetken kaavoitus- ja markkinatilanne. Merkittävimpien kohteiden käypä arvo perustuu ulkopuolisten, AKA-auktorisoidujen arvioitsijoiden laatimiin arviokirjoihin. Ulkopuoliset arvioitsijat käyttävät arviointinsa pohjana kassavirta-analyysejä.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan nolnaan.

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioidua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Rakennukset	20–50 vuotta
Varavoimalaitteet ja generaattorit	15 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Atk-laitteistot	3–5 vuotta
Autot	5–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Yhtiön tase laaditaan euroina, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liike-toimet kirjataan euromääräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskipäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset monetaariset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Solvenssi II -taseen ja kansallisen tilinpäätöstaseen varojen ero 31.12.2018, milj.€

	Kansallinen tilinpäätöstase	Solvenssi II -tase	Ero
Aineettomat hyödykkeet	58	0	58
Versaamiset	5	5	0
Sijoitukset	6 346	6 581	-235
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katt	9 771	9 771	0
Jälleenvakuutussaamiset	59	84	-25
Muut varat	545	562	-18
Varat yhteensä	16 783	17 002	-219

D.2 Vakuutustekninen vastuovelka

Ensivakuutukselle lasketaan vastuovelka, joka on parhaan arvion ja riskimarginaalin summa. Paras arvio lasketaan huomioimatta jälleenvakuutussaamisia. Riskimarginaali lasketaan huomioiden jälleenvakuutuksen riskiä puskuroiva vaikutus. Paras arvio on ajantasainen Solvenssi II-korkokäyrällä diskontattujen tulevien kassavirtojen nykyarvo. Paras arvio lasketaan deterministisesti lukuun ottamatta tulevien lisätujen arvostamista, johon käytetään tilastollisia laskentamenetelmiä. Vastuuelan arvostuseroissa on huomioitu volatili-teettikorjauksen sekä vastuuelan siirtymäsäännön vaikutus.

Jälleenvakuutussaamiset kirjataan varoihin ja ne lasketaan samoin periaattein kuin paras arvio sillä lisäyksellä, että saamisista vähennetään odotusarvo sille, että vastapuoli ei pysty maksamaan kaikkea saatavaa. Ensivakuutuksen velka ja jälleenvakuutussaamiset lasketaan samassa laskennassa, jotta taseessa olisi oikea määrä varoja. Yhteislaskenta tekee myös velan ja varojen kassavirrat yhtenäisiksi.

Kuvaus vakuutusteknisen vastuuelan arvoon liittyvän epävarmuuden tasosta

Vastuuelka on luonteeltaan ennustemalli, joka sisältää estimointi- ja malliepävarmuutta. Estimointiepävarmuutta vähentää hyvä korvausinformaation laatu, tilastoaineiston riittävä koko, huolellinen ja asiantunteva analysointi, analyysien vertaisarviointi sekä hyväksymismenettely. Suurin epävarmuus liittyy pitkäjänteisiin,

elinikäisiä vastuita sisältäviin vakuutuslajeihin, johtuen pitkälle tulevaisuuteen toteutettavista ennusteista. Epävarmuus huomioidaan riskimarginaalissa Solvenssi II standardimenetelmällä.

Solvenssi II ja kansallisen tilinpäätösstandardin laadulliset erot vastuuelan arvostuksessa

Alla on kuvattu Solvenssi II vastuuelan ja kansallisen tilinpäätösstandardin mukaisen vastuuelan olennaiset arvostuserot.

Vastuuelan erä	FAS	Solvenssi II
Vakuutusmaksuvastuu	Kertynyt vakuutussäästö / Hinnoitteluperusteilla laskettu tulevien korvausten pääoma-arvo / Pro rata vakuutusmaksutulon perusteella.	Sopimukseen liittyvien tulevien korvausten ja kulujen pääoma-arvo vähennettynä tulevien saamisten pääoma-arvolla.
Alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu	Kertynyt vakuutussäästö	Sopimukseen liittyvien tulevien korvausten ja kulujen pääoma-arvo
Muut vahinkokohtaiset varaukset	Korvausmäärä ilman diskonttausta.	Kuten FAS, mutta kassavirroitettu ja diskontattu SII korkokäyrällä.
Riskimarginaali	Ei huomioida (pl. hinnoitteluun sisältyvä turvaavuus)	Vakavaraisuusvaateen (SCR) pääoman kustannukseen pohjautuva menetelmä.
Sijoitustoiminnan kulut	Ei huomioida.	Huomioidaan ja diskontataan.

Solvenssi II-vastuuelan arvostamisessa sovelletaan volatiliteettikorjausta sekä vastuuelan siirtymäsääntöä. Yhtiö täyttää vakavaraisuusvaatimukset myös ilman volatiliteettikorjauksen tai vastuuelan siirtymäsääntöä hyödyntämistä.

Volatiliteettikorjauksen vaikutus yhtiön vastuuelkaan ja omaan varallisuuteen on 71 M€, yhtiön vakavaraisuuspääomavaateeseen 30 M€ ja vähimmäispääomavaatimukseen 7 M€. Vastuuelan siirtymäsääntöä varten vaikutus yhtiön vastuuelkaan ja omaan varallisuuteen on 277 M€.

Solvenssi II-parhaan arvion ja FAS-vastuuelan arvo 31.12.2018 jaoteltuna Solvenssi II:n mukaisiin vakuutusluokkiin:

(Luvut M€)	Solvenssi II	Kansallinen tilinpäätös	Arvostusero
Ylijäämän jakoon oikeuttavat vakuutukset	5 796	6 146	350
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	9 353	9 812	459
Ylijäämän jakoon osallistumattomat vakuutukset	6	70	64

Riskimarginaalin jakautuminen 31.12.2018 jaoteltuna Solvenssi II:n mukaisiin vakuutusluokkiin:

(Luvut M€)	Riskimarginaali
Ylijäämän jakoon oikeuttavat vakuutukset	205
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	104
Ylijäämän jakoon osallistumattomat vakuutukset	1

Vastuuelan laskennassa sovelletut yksinkertaistukset

Yksinkertaistusta on mahdollista käyttää mm. silloin, jos menetelmä ei aliarvioi vastuuelan määrää eikä velvoitteisiin liittyviä riskejä. Yksinkertaistuksen käyttö edellyttää arviota vakuutusvelvoitteiden taustalla olevien

riskien luonteesta, laajuudesta ja monimutkaisuudesta sekä laadullista ja määrällistä arvioita yksinkertaistetun menetelmän tuloksiin aiheuttamasta virheestä. Olenneiset yksinkertaistukset vastuuelan laskennassa on esitetty alla:

- Riskimarginaalin laskennassa käytettävä laskentatekniikka (n. taso 2 yksinkertaistuksista). Tarkemman laskennan on arvioitu pienentävän riskimarginaalin määrää.
- Uusien vakuutus tuotteiden kohdalla hyödynnetään mm. samankaltaisten tuotteiden tilastohistoriaa sekä asiantuntija-arvioita, kunnes saadaan kerättyä riittävä tilastoaineisto sopimusten kannattavuudesta ja korvausten kehittymisestä.
- Vastuuvelka lasketaan sopimusten suuren määrän takia homogeenisissa riskiryhmissä.
- Osaan vanhoja säästö-, sijoitus- ja eläkevakuutuksia liittyy GMDB-turva jonka vaikutus vastuuelkaan on laskettu turvan epäoleennaisuuden takia yksinkertaistetuilla menetelmillä.

Muutokset vastuuelan laskennassa käytetyissä oletuksissa tilikaudella

Vastuuvelan laskennassa käytetyt asiakaskäyttämisoletukset päivitetään vuosittain, mutta niissä ei tapahtunut merkittävää muutosta vuoden 2018 päivityksen yhteydessä, joten oletusten muutos ei vaikuttanut oleellisesti vastuuelan määrään.

Vastuuvelan profiili säilyi raportointikaudella vakaana. Suurimmat muutokset vastuuelan tasossa johtuivat korkotason muutoksesta.

Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista

Lainan takaisinmaksuturvan riskit on jälleenvakuutettu suhteellisella jälleenvakuutuksella. Jälleenvakuutuksen kassavirroissa on huomioitu tämä jälleenvakuuttajalle kuuluva suhteellinen osuus sekä vakuutusmaksuista että korvauksista.

Massaraukeamisriskin jälleenvakuutuksen osalta perustilanteessa jälleenvakuutus kassavirroissa on huomioitu yhden vuoden vakuutusmaksut sopimuskauden mukaisesti. Massaraukeamisskenaariossa on lisäksi otettu huomioon jälleenvakuutuksesta saatava korvaus stressin toteutuessa.

Vastapuoliriskiosiossa on huomioitu jälleenvakuuttajien maksukyvyttömyyteen liittyvät riskit.

D.3 Muut velat

Muiden rahoitusvelkojen kuin vastuuelan arvostus noudattaa kohdassa D.1 kerrottuja rahoitusinstrumenttien periaatteita.

Eläke-etuudet

OP Henkivakuutuksen työntekijöiden lakisääteinen eläketurva hoidetaan OP-Eläkekassassa ja joidenkin työntekijöiden lisä-eläketurva joko OP-Eläkesäätiössä tai henkivakuutusyhtiössä.

OP-Eläkekassassa hoidetut eläkejärjestelyt työkyvyttömyys- ja vanhuuseläkkeiden rahastoiduilta osin ovat etuus pohjaisia järjestelyjä. Vakuutusyhtiöissä hoidetut järjestelyt voivat olla joko etuus- tai maksu pohjaisia. OP-Eläkesäätiössä hoidetut järjestelyt ovat kokonaisuudessaan etuus pohjaisia. Järjestelyjen etuus pohjaiset osuudet kirjataan taseeseen standardin IAS 19 mukaisina samoin kuin IFRS-tilinpäätöksessä.

Etuspohjaisissa järjestelyissä velkaeränä esitetään järjestelystä johtuvien veloitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla. Eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Laskenta on suoritettu käyttäen ennakoitua etuusosoikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetty diskonttaus korko on määritelty yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättymispäivän markkinatuoton perusteella.

Tuloverot ja laskennalliset verot

Kauden verotettavaan tuloon perustuva verovelka lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan ja laskennalliset verot voimassa olevan verokannan tai tilinpäätöspäivään mennessä hyväksytyin, tulevia vuosia koskevan verokannan perusteella.

Laskennallinen verovelka lasketaan vakavaraisuuslaskennan ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen lasketaan vakavaraisuuslaskennan ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistettavista tappioista. Mikäli verotettavan tulon keretyksen ansiosta on todennäköistä, että saaminen voidaan hyödyntää, se kirjataan. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät sijoitusten arvostamisesta käypään arvoon ja vastuuvelan arvostuseroista. Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan.

Solvensi II:n arvostuseroista aiheutuvat laskennalliset verovelat sisällytetään myös laskennalliseen verovelkaan. Arvostuseroista aiheutuvia laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei netoteta. Solvenssi II:n arvostuseroista aiheutuvia laskennallisia verosaamisia ei kirjata.

Ulkomaan rahan määräiset erät

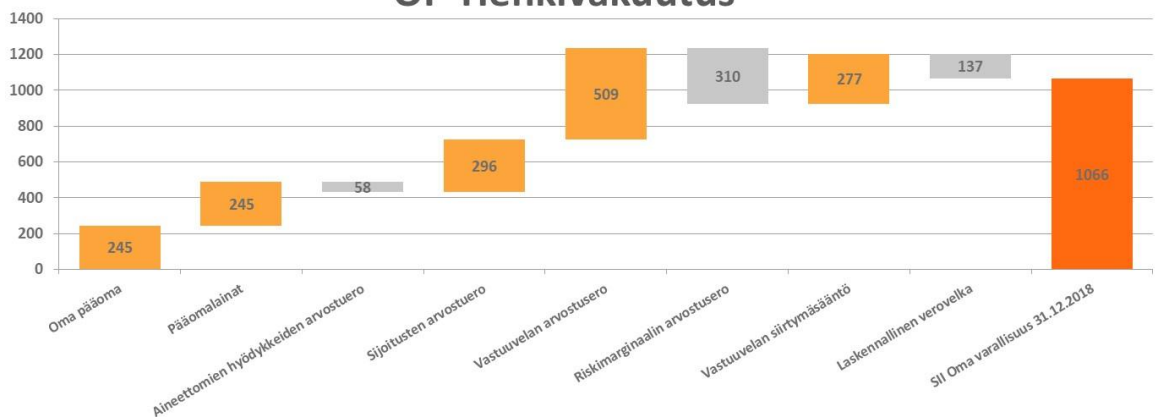
Yhtiön tase laaditaan euroina, joka on yhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan euromääräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskipäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset monetaariset tase-erät muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

E. Pääoman hallinta

E.1 Omat varat

Alla on kuva OP-Henkivakuutuksen kansallisen tilinpäätöksen oman pääoman eroista vakavaraisuustarkoitusta varten arvostettavaan omaan varallisuuteen verrattuna.

SII oman varallisuuden erät OP-Henkivakuutus

Olennaisimmat erot tilinpäätöksen mukaisen oman pääoman ja vakavaraisuuslaskennan oman varallisuuden välillä tulevat vastuuvelan arvostuksesta sekä sijoitusomaisuuden arvostuserosta.

Pääomaloista 10 M€:n ja 45 M€:n lainat ovat siirtymäsääntöjen mukaan Tier 1 kelpoisia, mutta ilman siirtymäsääntöjä Tier 3 kelpoisia. 190 M€:n pääomaloita on Tier 2 kelpoinen sekä siirtymäsääntöjen mukaan että ilman siirtymäsääntöjä.

OP-HENKIVAKUUTUS								
Summa alkuperäisvaluutassa	Liikkeeseenlasku	Maturiteetti	Korkoehdot	Korkojen kumuloituminen	Call	Ryhmän sisäistä	Valtio 10 v	Swap 10 v
10 M€	18.12.2003	Eräpäiväton	5,8% ensimmäiset 10 vuotta. Sen jälkeen 2%-yksikköä yli kuuden kuukauden euriborin.	Kyllä	Laina voidaan eräännyttää ensimmäisen kerran 18.12.2013, jos vakavaraisuus ei vaarannu ja sen jälkeen vuosittain koronmaksupäivinä.	10 000 000,00 OPK osk	4,20 %	4,40 %
45 M€	23.12.2004	Toistaiseksi/irtisanomisaika 5 vuotta	4,95% 31.12.2009 saakka, sen jälkeen 4%-yksikköä yli kahdentoista kuukauden euriborin.	Kyllä	Lainan irtisanomisaika on viisi vuotta. Edellytyksenä takaisinmaksulle on että vakavaraisuus ei vaarannu ja että oma pääoma täyttää osakeyhtiölain ehdot.	45 000 000,00 OPK osk	3,60 %	3,70 %
190 M€	18.6.2015	25 vuotta	3 kk euribor + 3,10%. Koron maksut tapahtuvat neljännesvuosittain 18.3., 18.6., 18.9. ja 18.12.	Kyllä	Laina voidaan eräännyttää ensimmäisen kerran 18.6.2020, jos vakavaraisuus ei vaarannu ja sen jälkeen vuosittain koronmaksupäivinä. Laina voidaan korvata/muuntaa milloin vain liikkeeseenlaskun jälkeen kts. Lainaehdot kohta 9.	190 M€ OP osk		

Pääomalojen lunastuksia ei ollut vuonna 2018 eikä uusia lainoja otettu.

Tilikaudelta 2018 huomioitu ennakko-osinko oli 100 M€. Vuonna 2018 maksettiin pääomalojen korkoja 7 263 302,50 euroa.

OP Ryhmän Riskinotto ja riskitoleranssijärjestelmän periaatteiden mukaisesti Henkivakuutukselle laaditaan pääomasuunnitelma. Pääomasuunnitelma noudattaa OP Ryhmän Riskinotto ja riskitoleranssijärjestelmä – dokumentin ja OP Ryhmän pääomasuunnitelman linjauksia. Pääomasuunnitelma sisältää vakavaraisuuden tilanneanalyysin, vakavaraisuustavoitteet ja toimenpiteet, varautumissuunnitelman valmiustasojen ja ohjausmenettelyjen muodossa sekä skenaariolaskelmat pääomien riittävyyden arvioimiseksi. OP Osuuskunnan Group Control päivittää OP Ryhmän pääomasuunnitelman vähintään vuosittain OP Osuuskunnan johtokunnan vahvistettavaksi sekä ohjeistaa konserniyhtiöiden pääomasuunnittelun ryhmän pääomasuunnitelman linjausten mukaisesti.

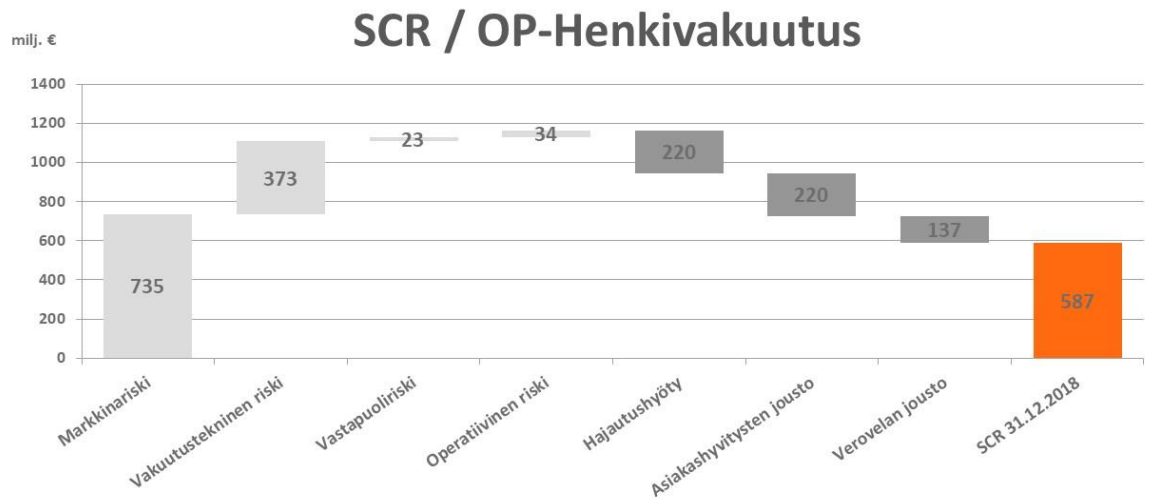
Pääomasuunnitelman tavoiterajana olevan solvenssisuhteen laskennan periaatteet on kuvattu kerran vuodessa laadittavassa vakuutusyhtiön riski- ja vakavaraisuusarviossa sekä sen liitteenä esitettävässä vastuullisen vakuutusmatemaatikon selvityksessä.

Henkivakuutuksen tavoitteena on pitää Solvenssi II vakavaraisuussuhde (omien varojen suhde vakavaraisuusvaatimukseen, SCR) tasolla 130 % ilman vastuuvelan siirtymäsääntöjen huomioimista. OP Ryhmän kannalta pääomia on tarkoituksenmukaista allokoida eri liiketoiminnoille niin, että pääomien käyttö optimoituu. Tämän vuoksi Henkivakuutuksen vakavaraisuutta ei ole tarkoituksenmukaista maksimoida.

Liiketoiminnassa suunnittelun aikahorisontti on kolme vuotta. Pääomasuunnitelmaa varten laaditaan skenaariourat viidelle vuodelle.

E.2 Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus

Alla on kuvattu OP-Henkivakuutus vakavaraisuuspääomavaatimus riskiosioittain raportointihetkellä:

Yhtiön vähimmäispääomavaatimus 31.12.2018 oli 260 miljoonaa euroa.

Vakavaraisuuspääomavaatimuksessa ja vähimmäispääomavaatimuksessa ei tapahtunut oleellisia muutoksia vuoden 2018 aikana. Pääomavaatimukset pienenevät tasaisesti uusmyynnissä olevan kannan osuuden kasvessa koko vakuutuskannasta.

E.3 Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa

Yhtiö ei käytä duraatiopohjaista osakeriskialaosiota.

E.4 Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot

Yhtiö ei käytä sisäistä mallia.

E.5 Vähimmäispääomavaatimuksen tai vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jättäminen

OP-Henkivakuutukselle on asetettu sisäiseksi tavoitteeksi vähintään 130% vakavaraisuussuhde ilman siirtymäsääntöjen huomioimista. Alla olevassa taulukossa on määritelty ne toimenpiteet, joita tavoitteen alittamisesta seuraa. Tällä hetkellä ei ole näkyvissä riskiä, jonka mukaan vähimmäispääomavaatimusta tai vakavaraisuuspääomavaatimusta ei täytettäisi.

VALMIUSTASO	TUNNUSMERKIT	SEURANTA	MAHDOLLISET OHJAUSMENETTELYT
	SII vakavaraisuussuhde %		
Normaali	$\geq 130\%$	Normaali kuukausiraportointi hallitukselle, johtoryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle	Toimitaan normaalien riskilimiittien ja sijoitussuunnitelman puitteissa.
Korotettu valmius	$< 130\%$	Tehostettu viikkotason tilaneseuranta ja raportointi hallitukselle, johtoryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle	Arvioidaan tarvetta alentaa sijoitustoiminnan riskitasoa ja nostaa vastuuvelan korkoriskin suojaustasoa. Lisäksi arvioidaan mahdollinen pääomitustarve.
Varautumissuunnitelman käyttöönotto	$< 110\%$	Tehostettu päivätason tilaneseuranta ja raportointi hallitukselle, johtoryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle.	Sijoitustoiminnassa riskitasoa alennetaan alle perusallokaation riskitason, vastuuvelan korkoriski suojataan vähintään vertailusalkun tasolle, pääomituksen valmistelu aloitetaan ja vakuutuskannan riskitason kasvua rajoitetaan.
Vakavaraisuuskriisi	$< 100\%$	Tehostettu päivätason tilaneseuranta ja raportointi hallitukselle, johtoryhmille ja OP osuuskunnan johtokunnalle.	Sijoitustoiminnan riskitaso alennetaan minimiin, vastuuvelan korkoriski suojataan, pääomitustoimenpiteet käynnistetään välittömästi ja vakuutuskannan riskitasoa alennetaan aktiivisesti.

E.6 Pääomahallintaa koskevat muut tiedot

Muuta olennaisia pääoman hallintaan liittyviä tietoja ei ole.

Lisätiedot

Yhtiö käyttää vastuuvelan laskennassa siirtymäsääntöä, jonka vaikutus alenee vähintään vuosittain. Raportointihetkellä 31.12.2018 vastuuvelan siirtymäsäännön vaikutus oli 277 milj. €. Siirtymäsäännön vaikutusta alennettiin vuoden 2018 aikana lineaarisesti niin, että vuoden 2019 alussa siirtymäsäännön vaikutus oli samansuuruinen kuin edellisen vuoden lopussa.

Liitteet

1. Tase (S.02.01.02)
2. Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain (S.05.01.02)
3. Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuovelka (S.12.01.02)
4. Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset (S.22.01.01)
5. Oma varallisuus (S.23.01.01)
6. Vakavaraisuuspääomavaatimus, SCR (S.25.01.21)
7. Vähimmäispääomavaatimus, MCR (S.28.01.01)

Annex I
S.02.01.02
Tase

Varat

Aineettomat hyödykkeet
Laskennalliset verosaamiset
Eläke-etuuksien ylijäämä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)
Sijoitukset (muut kuin indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimusten katteena olevat varat)
 Kiinteistöt (muut kuin omassa käytössä olevat)
 Omistusosuudet sidosyrityksissä, mukaan lukien omistusyhteydet
 Osakkeet
 Osakkeet – Listatut
 Osakkeet – Listaamattomat
 Joukkovelkakirjalainat
 Valtion joukkovelkakirjalainat
 Yrityslainat
 Strukturoidut velkakirjat
 Vakuudelliset arvopaperit
 Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset
 Johdannaiset
 Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin
 Muut sijoitukset
Indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimuksiin sijoitetut varat
Kiinnelainat ja muut lainat
 Lainat, joiden vakuutena on vakuutus sopimus
Kiinnelainat ja muut lainat yksityishenkilöille
Muut kiinnelainat ja lainat
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista :
 Vahinkovakuutus ja NSLT-sairausvakuutus
 Vahinkovakuutus, ilman sairausvakuutusta
 NSLT-sairausvakuutus
 sijoitussidonnaisia sopimuksia
 SLT-sairausvakuutus
 Henkivakuutus, ilman sairausvakuutusta ja indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia
 Indeksi- ja sijoitussidonnainen henkivakuutus
Jälleenvakuutustalletteet
Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta
Saamiset jälleenvakuutus toiminnasta
Muut saamiset (myyntisaamiset, ei vakuutuksiin liittyvät)
Omat osakkeet (suorassa omistuksessa olevat)
alkupääomaan liittyvät saamiset
Rahavarat
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla
Varat yhteensä

	Solvensi II -arvo
	C0010
R0030	
R0040	4 531 820
R0050	110 622
R0060	29 116 690
R0070	6 428 278 009
R0080	276 661 614
R0090	-
R0100	75 139 540
R0110	37 264 759
R0120	37 874 781
R0130	4 861 405 604
R0140	1 508 694 456
R0150	3 352 711 148
R0160	-
R0170	-
R0180	1 072 019 372
R0190	116 057 847
R0200	26 994 032
R0210	-
R0220	9 770 953 447
R0230	152 360 531
R0240	-
R0250	-
R0260	152 360 531
R0270	83 820 843
R0280	-
R0290	-
R0300	-
R0310	83 820 843
R0320	-
R0330	83 820 843
R0340	-
R0350	-
R0360	31 412 838
R0370	-
R0380	82 113 425
R0390	-
R0400	-
R0410	345 264 561
R0420	74 324 000
R0500	17 002 286 786

Annex I
S.02.01.02
Tase

Velat

Vakuutustekninen vastuovelka – Vahinkovakuutus
 Vakuutustekninen vastuovelka – Vahinkovakuutus (ilman sairausvakuutusta)
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Vakuutustekninen vastuovelka – NSLT-sairausvakuutus
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Vakuutustekninen vastuovelka – Henkivakuutus (ilman indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)
 Vakuutustekninen vastuovelka – SLT-sairausvakuutus
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Vakuutustekninen vastuovelka – Henkivakuutus (ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Vakuutustekninen vastuovelka – Indeksi- ja sijoitussidonnainen toiminta
 Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna
 Paras estimaatti
 Riskimarginaali
 Ehdolliset velat
 Muut varaukset kuin vakuutustekninen vastuovelka
 Eläkevelvoitteet
 Jälleenvakuuttajilta pidätetyt talletteet
 Laskennalliset verovelat
 Johdannaiset
 Velat luottolaitoksille
 Muut rahoitusvelat kuin velat luottolaitoksille
 Vakuutusvelat ja velat vakuutusedustajille
 Jälleenvakuutusvelat
 Velat (ostovelat, ei vakuutusvelat)
 Etuoikeudeltaan huonommat velat
 Omaan perusvarallisuuteen kuulumattomat etuoikeudeltaan huonommat velat
 Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat etuoikeudeltaan huonommat velat
 Kaikki muut velat, joita ei ole esitetty muualla
Velat yhteensä
Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat

	Solvenssi II -arvo
	C0010
R0510	
R0520	
R0530	
R0540	
R0550	
R0560	
R0570	
R0580	
R0590	
R0600	5 815 177 378
R0610	
R0620	
R0630	
R0640	
R0650	5 815 177 378
R0660	
R0670	5 609 150 418
R0680	206 026 960
R0690	9 456 220 469
R0700	
R0710	9 352 549 237
R0720	103 671 232
R0740	
R0750	
R0760	1 824 517
R0770	
R0780	137 102 243
R0790	17 848 178
R0800	
R0810	
R0820	979 373
R0830	-
R0840	4 679 038
R0850	245 000 000
R0860	
R0870	245 000 000
R0880	225 826 851
R0900	15 904 658 047
R1000	1 097 628 739

Annex I
S.05.01.02

Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain

		Vakuutuslaji: vahinkovakuutus- ja vahinkojälleenvakuutusveloitteet (ensivakuutus ja hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus)			Vakuutuslaji: hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus			Yhteensä	
		Oikeusturvavakuutus	Matka-apuvakuutus	Vakuutus muiden taloudellisten menetysten varalta	Sairausvakuutus	Vastuuvakuutus	Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus		Omaisuusvakuutus
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150		C0160
Vakuutusmaksutulo									
Brutto – Ensivakuutus	R0110								
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0120								
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0130								
Jälleenvakuuttajien osuus	R0140								
Netto	R0200								
Vakuutusmaksutuotot									
Brutto – Ensivakuutus	R0210								
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0220								
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0230								
Jälleenvakuuttajien osuus	R0240								
Netto	R0300								
Korvauskulut									
Brutto – Ensivakuutus	R0310								
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0320								
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0330								
Jälleenvakuuttajien osuus	R0340								
Netto	R0400								
Muun vakuutusteknisen vastuuvelan muutokset									
Brutto – Ensivakuutus	R0410								
Brutto – Hyväksytty suhteellinen jälleenvakuutus	R0420								
Brutto – Hyväksytty ei-suhteellinen jälleenvakuutus	R0430								
Jälleenvakuuttajien osuus	R0440								
Netto	R0500								
Aiheutuneet kulut	R0550								
Muut kulut	R1200								
Kulut yhteensä	R1300								

Annex I

S.12.01.02

Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuelva

	Ylijäämään oikeuttava vakuutus	Indeksi- ja sijoitussidonnainen vakuutus		Muu henkivakuutus			Vahinkovakuutus-sopimuksiin pohjautuvat ja muuhun vakuutusvelvoitteeseen kuin sairausvakuutusvelvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Hyväksytyt jälleenvakuutus	Yhteensä (muu henkivakuutus kuin sairausvakuutus, mukaan lukien sijoitussidonnainen vakuutus)	
		Optioita ja takuita sisältämättömät sopimukset	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset	Optioita ja takuita sisältämättömät sopimukset	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset	C0060				C0070
Vakuutustekninen vastuuelva kokonaisuutena laskettuna	R0010									
Saamiset yhteensä jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöitä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuin ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuelvaan	R0020									
Vakuutustekninen vastuuelva laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana										
Paras estimaatti										
Bruttomääräinen paras estimaatti	R0030	5 794 803 449		9 352 549 237		91 146 701				15 238 499 386
Saamiset yhteensä jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöitä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuin ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä	R0080	-1 171 471				84 992 314				83 820 843
Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöitä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta	R0090	5 795 974 920		9 352 549 237		6 154 387				15 154 678 543
Riskimarginaali	R0100	205 372 236	103 671 232		654 724					309 698 192
Vakuutusteknisen vastuuelvan siirtymätömenpiteen määrä										
Vakuutustekninen vastuuelva kokonaisuutena laskettuna	R0110									
Paras estimaatti	R0120	276 799 731								276 799 731
Riskimarginaali	R0130									
Vakuutustekninen vastuuelva – Yhteensä	R0200	5 723 375 954	9 456 220 469		91 801 425					15 271 397 847

Annex I
S.12.01.02

Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuelka

	Sairausvakuutus (ensivakuutus)			Vahinkovakuutusopimuksiin pohjautuvat ja sairausvakuutusvelvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Sairausvakuutus (hyväksyty jälleenvakuutus)	Yhteensä (SLT-sairausvakuutus)
	C0160	C0170	C0180			
Vakuutustekninen vastuuelka, josta on vähennetty	R0210					
Paras estimaatti tuotteille, jotka sisältävät takaisinosto-option	R0220					
Vakuutustekninen vastuuelka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summuna						
Paras estimaatti						
Bruttomääräinen paras estimaatti	R0030					
Saamiset yhteensä jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä	R0080					
Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutusopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta	R0090					
Riskimarginaali	R0100					
Vakuutusteknisen vastuuelvan siirtymätömenpiteen määrä						
Vakuutustekninen vastuuelka kokonaisuutena laskettuna	R0110					
Paras estimaatti	R0120					
Riskimarginaali	R0130					
Vakuutustekninen vastuuelka – Yhteensä	R0200					

Annex I
S.22.01.21

Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset

		Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset (vaiheittainen lähestymistapa)	Vakuutusteknisen vastuuvelan siirtymätoimenpiteen vaikutukset	Korkojen siirtymätoimenpiteen vaikutukset	Nollatun volatiliiteettikorjauksen vaikutukset	Nollatun vastaavuuskorjauksen vaikutukset
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Vakuutustekninen vastuovelka	R0010	15 271 397 847	276 799 731		68 700 201	
Oma perusvarallisuus	R0020	1 342 628 739	-276 799 731		-68 700 201	
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0050	1 342 628 739	-276 799 731		-68 700 201	
Vakavaraisuuspääomavaatimus	R0090	586 897 471	0		30 359 386	
Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus	R0100	1 204 594 374	-276 799 731		-62 362 620	
Vähimmäispääomavaatimus	R0110	259 828 174	0		6 953 815	

Annex I
S.23.01.01
Oma varallisuus

Oma perusvarallisuus ennen delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan mukaisia muilla rahoitusaloilla olevien omistusyhteyksien vähennyksiä

Tavanomainen osakepääoma (joka sisältää omat osakkeet)
Tavanomaiseen osakepääomaan liittyvä ylikurssirahasto
Alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai niitä vastaavat oman perusvarallisuuden erät keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
Etuoikeudeltaan huonommat jäsenten keskinäiset rahastot
Ylijäämävarallisuus
Etuoiikeudet osakkeet
Etuoiikeutettuihin osakkeisiin liittyvä ylikurssirahasto
Täsmäytyserä
Etuoikeudeltaan huonommat velat
Laskennallisten nettoverosaamisten arvoa vastaava määrä
Muut valvontaviranomaisen omaksi perusvarallisuudeksi hyväksymät erät, joita ei ole esitetty edellä

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita

Vähennykset

Rahoitus- ja luottolaitoksiin oleviin omistusyhteyksiin perustuvat vähennykset

Oma perusvarallisuus yhteensä vähennysten jälkeen

Oma lisävarallisuus

Maksamaton tavanomainen osakepääoma, joka on maksettava vaadittaessa mutta jota ei ole vielä vaadittu maksettavaksi
Maksamaton eikä vielä maksettavaksi vaadittu alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai vastaavat oman perusvarallisuuden erät, jotka on maksettava vaadittaessa, keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta
Maksamattomat etuoiikeudet osakkeet, jotka on maksettava vaadittaessa mutta joita ei ole vielä vaadittu maksettaviksi
Oikeudellisesti sitova sitoumus merkitä ja maksaa etuoikeudeltaan huonommat velat vaadittaessa
Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan mukaiset remburssit ja takuut
Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan mukaiset remburssit ja takuut
Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaiset jäseniltä vaaditut lisämaksut
Jäseniltä vaaditut lisämaksut – Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut
Muu oma lisävarallisuus

Oma lisävarallisuus yhteensä

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituksetta	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoitusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	145432820	145432820			
R0030					
R0040					
R0050					
R0070	26500000	26500000			
R0090					
R0110					
R0130	925695919	925695919			
R0140	245000000		55000000	190000000	
R0160					
R0180					
R0220					
R0230					
R0290	1342628739	1097628739	55000000	190000000	0
R0300					
R0310					
R0320					
R0330					
R0340					
R0350					
R0360					
R0370					
R0390					
R0400					

Annex I
S.23.01.01
Oma varallisuus

Käytettävissä oleva ja hyväksyttävä oma varallisuus

SCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
MCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä
SCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä
MCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä

SCR

MCR

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja SCR:n suhdeluku

Hyväksyttävän oman varallisuuden ja MCR:n suhdeluku

Täsmäytyserä

Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat
Omat osakkeet (suorassa ja välillisessä omistuksessa olevat)
Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut
Muut oman perusvarallisuuden erät
Vastaavuuskorjauskantot ja erillään pidettäviä rahastoja koskevat sidotun oman pääoman erien oikaisut

Täsmäytyserä

Odotettavissa olevat voitot

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Henkivakuutus
Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Vahinkovakuutus

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) yhteensä

	Yhteensä	Luokka 1 (T1) – käytettävissä rajoituk- setta	Luokka 1 (T1) – käytettä- vissä rajoite- tusti	Luokka 2 (T2)	Luokk a 3 (T3)
R0500	1 342 628 739	1 097 628 739	55 000 000	190 000 000	-
R0510	1 342 628 739	1 097 628 739	55 000 000	190 000 000	
R0540	1 342 628 739	1 097 628 739	55 000 000	190 000 000	
R0550	1 204 594 374	1 097 628 739	55 000 000	51 965 635	
R0580	586 897 471				
R0600	259 828 174				
R0620	229 %				
R0640	464 %				

	C0060
R0700	1 097 628 739
R0710	
R0720	
R0730	171 932 820
R0740	
R0760	925 695 919
R0770	521 559 292
R0780	
R0790	521 559 292

Annex I**S.25.01.21****Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) – Standardikaavaa käyttävät yritykset**

Markkinariski
 Vastapuoliriski
 Henkivakuutusriski
 Sairausvakuutusriski
 Vahinkovakuutusriski
 Hajautus
 Aineettomien hyödykkeiden riski
Perusvakavaraisuuspääomavaatimus

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskenta

Operatiivinen riski
 Vakuutustekniseen vastuuelkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus
 Direktiivin 2003/41/EY 4 artiklan mukaisesti harjoitettavan liiketoiminnan pääomavaatimus

Vakavaraisuuspääomavaatimus, ilman pääomavaatimuksen korotusta

Jo tehdyt pääomavaatimuksen korotukset

Vakavaraisuuspääomavaatimus**Muut tiedot SCR:stä**

Duraatiopohjaista osakeriskiä koskevan alariskiosion pääomavaatimus
 Jäljellä olevan osan nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Vastaavuuskorjauskantojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä
 Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien yhdistämisestä johtuvat hajautusvaikutukset 304 artiklaa varten

	Brutto-SCR	USP	Yksinkertaistukset
	C0110	C0090	C0100
R0010	735 015 496		
R0020	22 928 324		
R0030	372 548 100		
R0040	-		
R0050	-		
R0060	- 219 900 257		
R0070	-		
R0100	910 591 663		

	C0100
R0130	32 950 700
R0140	- 219 542 648
R0150	- 137 102 243
R0160	-
R0200	586 897 471
R0210	-
R0220	586 897 471
R0400	
R0410	
R0420	
R0430	
R0440	

Annex I

S.28.01.01

Vähimmäispääomavaatimus (MCR) – Vain henkivakuutus- tai vahinkovakuutustoiminta tai jälleenvakuutustoiminta

Vahinkovakuutus- ja vahinkojälleenvakuutusvelvoitteisiin sovellettava lineaarisen kaavan osa

MCR _{NL} Tulos	C0010
	R0010

Sairauskuluvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Vakuutus ansiotulon menetyksen varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Työntekijän tapaturmavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Muu moottoriajoneuvovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Yleinen vastuuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Luotto- ja takausvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Oikeusturvavakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Matka-apuvakuutus ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Vakuutus muiden taloudellisten menetysten varalta ja sen suhteellinen jälleenvakuutus
 Sairausvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus
 Vastuuvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus
 Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus
 Omaisuusvakuutuksen ei-suhteellinen jälleenvakuutus

	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutussopimusten/erillis-yhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuuvetka kokonaisuutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutussopimusten osuudella) vakuutusmaksutulo viimeisten 12 kuukauden ajalta
	C0020	C0030
R0020		
R0030		
R0040		
R0050		
R0060		
R0070		
R0080		
R0090		
R0100		
R0110		
R0120		
R0130		
R0140		
R0150		
R0160		
R0170		

Henkivakuutus- ja henkijälleenvakuutusvelvoitteisiin sovellettava lineaarisen kaavan osa

MCR _L Tulos	C0040
	R0200

Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Taatut etuudet
 Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Tulevat harkinnanvaraiset lisäetuudet
 Indeksi- ja sijoitussidonnaiset vakuutusvelvoitteet
 Muut henki(jälleen)vakuutus- ja sairaus(jälleen)vakuutusvelvoitteet
 Kaikkien henki(jälleen)vakuutusvelvoitteiden kokonaisriskisumma

	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutussopimusten / erillisyhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuuvetka kokonaisuutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutussopimusten / erillisyhtiöiden osuudella) kokonaisriskisumma
	C0050	C0060
R0210	5 398 811 434	
R0220	397 163 485	
R0230	9 352 549 237	
R0240	6 154 386	
R0250		21 610 807 743

Kokonais-MCR:n laskenta

	C0070
Lineaarinen MCR	R0300
SCR	R0310
MCR:n enimmäistaso	R0320
MCR:n vähimmäistaso	R0330
Yhdistetty MCR	R0340
MCR:n absoluuttinen vähimmäistaso	R0350
	C0070
Vähimmäispääomavaatimus	R0400

Lineaarinen MCR
 SCR
 MCR:n enimmäistaso
 MCR:n vähimmäistaso
 Yhdistetty MCR
 MCR:n absoluuttinen vähimmäistaso

	C0070
	R0300
	R0310
	R0320
	R0330
	R0340
	R0350
	C0070
	R0400